

Paleček zakladatel pocházel z chudé venkovské rodiny a vychodil jen pět tříd obecné. Ve dvanácti utekl do města, kde se protloukal všelijak a někdy i hladověl, ale nezvlčel.

Byl bystrý a příčinlivý a časem začal obstarávat a zařizovat, co kdo chtěl. Když mu vyrašil knírek povýšil na cest'áka se zázračnými lektvary na různé neduhy – a tajná přání.

Dobře vycházel s penězi i lidmi a v osmnácti už jezdil ve vlastní bryčce.

U odvodů podmázal doktory a v nejistých válečných časech, kdy končil starý svět a Rakousko praskalo ve švech, už jako zástupce Vzájemně pojišťovací banky Slávie vydělal na provizích celé jmění.

Vznik nové republiky vytušil snad dřív než Masaryk a nejisté papírové zlatky potřeboval ulít do bezpečí realit. Nejvýnosnější mu připadaly zavedené hotely poblíž velkých nádraží, ale pak dostal zajímavější nápad.

V odlehleém horském údolí skoupil nenápadně nejkrásnější pozemky podél jiskřivě čisté říčky, a že prý tam zřídí vodo-vzdušné lázně!

Závistivci se radovali, že konečně zkrachuje. ‚Voda, vzduch a nic víc?‘

Paleček se jen usmíval. Měl vizi a nelenil.

Věděl, kde pojišťovny nejvíc ztrácejí na životních pojistkách a vybral si místo s nejvyšším průměrným věkem dožití v zemi.

Architektům, okouzleným kombinací betonu a skla vnutil místo módních horizontál prolamované křivky, lázeňský park osadil ušlechtilými stromy a budoucí lázeňnice osobně školil v etiketě a vstřícnosti.

‚Nejlepší jsou mladé dívky z hor,‘ říkával.

Za dva roky už tiskl plakáty k zahájení provozu:

STO LET – A NEBUDE TO BOLET

Dlouhověkost? To tu ještě nebylo! Zámožní hosté se jen hrnuli.

Do luxusně vybaveného patra ředitelské vily nastěhoval svoji půvabnou manželku a do přízemí umístil z daňových důvodů účtárnu a byt správce. Později vyhověl milované ženě a pod mansardovou střechu dal vestavět několik apartmánů pro její osobní hosty.

Opelichaní básníci a herci druhé kategorie tam trávili celé týdny a jejich vypočítavá chvála rustikálního života usmiřovala mladou paní s údělem chudé krásy z nóbl rodiny provdané do odlehlého pohraničí.

Prosperitu meziválečných let ukončila německá okupace.

Sanatorium zrekvíroval Wehrmacht a přeměnil na lazaret, který se rychle zaplnil hrdinskými mrzáky z východní fronty.

Po válce provoz nakrátko obnovil, ale po únorovém převratu byly lázně ‚pro zahálčivou buržoazii‘ znárodněny a určeny k rekreaci pracujících.

V padesátých letech, během školení dělnických milic, zachvátil objekty obložené dřevěnými ornamenty požár, způsobený nejspíš kuřáky tehdy oblíbených *partyzánek*.

Ředitelská vila, která jediná nelehla popelem, později sloužila jako archiv, školka, ubytovna a sklad plynových masek civilní obrany.

Na přelomu našich století byl zdevastovaný areál po mnoha průtazích vrácen jedinému synovi původního majitele.

„Mladý“ (doktor) Paleček byl tehdy už starý a výměnou za nákladnou generální opravu postoupil správní budovu na deset let obci, která právě hledala sídlo pro školu se zvláštním programem pro *odlišné* dívky.

„For beter for worse, for richer for poorer...“

„V dobrém i ve zlém, v hojnosti i v chudobě...“ přeložil dívčí hlas se stejnou intonací.

„In sickness and in health...“

„V nemoci i ve zdraví.“

„To love and cherish...“ pokračoval starobylý text.

„Milovat a ctít?“ vzhlédla drobná nevěsta k ženichovi, jehož velikost ještě umocňoval ceremoniální cylindr.

Dáma v tmavém kostýmku sotva znatelně přikývla a předříkávala dál:

„So long, as we both shall live...“

„Dokud budeme oba žít,“ klesla Antea hlasem a bezděčně vyhlédla oknem. Prořídlymi korunami jilmů v oboře prosvítaly zdi starého zámku. Horský hřeben v pozadí, kde byla loni zřízena chráněná přírodní oblast, pokrýval hustý les.

„Now you may kiss the bride. Teď můžete políbit nevěstu,“ uzavřela obřad paní Irma. Práce s *odlišnými* dívkami ji od počátku vzrušovala. Zakoušela pocit tvůrce, který po letech zápolení s pískem objevil měkce poddajnou paměť modelovací hlíny.

Nevěsta se zvolna otáčela ke statnému ženichovi. „Závoj,“ připomněla jí.

To už stála na špičkách a zakláněla hlavu.

Mušelín obtiskl její jemný profil, pak se rozdělil od kořínků vlasů až k oblouku napjaté šíje a odhalil dětsky líbeznou tvář.

Jako hvězda němého filmu pozvedla zpomaleně víčka, potlačila úsměv a s nevinným výrazem přibližovala polštářky smyslně vykrojených rtů k netečnému ženichovi. Ten v poslední chvíli uhnul, odhodil cylindr a rutinními doteky si upravoval účes. Ze zadních lavic zazněl potlesk.

„Chápu, že vás to nudí,“ řekla ředitelka školy. „Ale sňatek je vaší branou do života.“

Antea, řečená Anténka (původně Tonička), sklonila hlavu. Koutkem oka zachytila v otevření okna pohyb. Z kostelní věže vylétla poštolka, zakroužila nad městečkem a zamiřila k modravému pásu hor, kudy vedla od nepaměti zemská hranice.

„Teď vy dvě!“ pokynula Irma další dvojici.

V učebně, přestavěné z někdejší úctárny lázní, bylo jen dvanáct míst. Šest nižších školních lavic v první řadě mělo polstrovaná sedátka. Stolky a židle ve druhé řadě byly vyšší a robustnější.

Zepředu vstoupila do uličky subtilní Bianca v nadýchaných bílých šatech a zezadu se k ní připojila jiná statná žena ve fraku.

Tonka předala Blance závoj a uhladila jí záhyby krajek.

Na okraji polomu, vytvořeného před lety vteřinovým nárazem frontální vlny do hradby přerostlých stromů, postávali dva muži.

Starší pozoroval triedrem údolí, mladší zachycoval přesuny nevěst v paře rozlehlé vily objektivem videokamery.

Nedaleko od hřebenové stezky splýval s pozadím jejich terénní vůz.

„Končí...“ poznamenal muž s dalekohledem.

To už oba zaslechli vzdálený hluk motoru. S optikou zaměřenou na první viditelný úsek silnice hluboko pod nimi vyčkávali.

Ze zákrytu stromů vyjela dlouhá černá limuzína.

Před prvními domy jí zastoupila cestu hlídka. Ostraha byla v civilu, ale briskní pohyby prozrazovaly profesionální výcvik.

Nedaleko od závoje napínala parta plotářů druhý vysoký paralelní pás drátěného pletiva po obvodu obce.

Strážní zasalutovali a automobil pokračoval hlavní ulicí na dlážděné náměstí, kde zastavil před radnicí.

Šofér přidržel dvířka korpulentnímu pasažérovi v šedivém obleku.

Z druhé strany vystoupil hubený muž s rolemi výkresů.

V arkýři radnice z období středověké prosperity, kdy se ve zdejším kraji kutalo stříbro, postávala pohledná čtyřicátnice.

„Augusta!“ hlásila. „Ještě s někým. Modré kalhoty, hnědé boty, bílé ponožky... asi inženýr.“

Tajemník přistoupil k oknu: „Architekt, Jaruško,“ upřesnil.

„Kvůli té nové Rodince?“ dovtípila se úřednice.

„Kvůli *institutu*,“ opravil ji kolega. Zaklepal na přilehlé dvoukřídle dveře a vešel dovnitř.

„Institutky!“ prohodila paní polohlasem a přistoupila k zrcadlu.

To už se tajemník vracel od starosty: „Kde je doktor?“

„Kde asi?“ vychýlila hlavu ve směru zámeckého vrchu.

Zatímco její kolega hledal mobil, vstoupil do kanceláře právníka, a než úřednice stihla nasadit vstřícný úsměv, minul ji jako kus nábytku.

„Pan starosta vás očekává,“ ukláněl se tajemník.

Za ním prošel ještě architekt s náručí plánů. Snaživě pozdravil, ale byl oběma zaměstnanci obce ignorován.

Referentka přitiskla ucho na dveře.

„Tedy...“ potrásl hlavou s morální převahou tajemník, který nikdy nenaslouchal v přítomnosti druhých, a stiskl číslo doktora Palečka.

Původní kočárová cesta stoupala uličkou od rynku a pokračovala alejí k zámecké oboře. Ještě před zrušením roboty ji poddaný lid zpevnil kameny, nalámanými ze skal kolem pramene, a od těch dob přetrvávala až dodnes bez oprav.

Nad zákrutem cesty čněla k nebi řada kónických objektů. Kolem nich vrávoraly v dýmu postavy, připomínající astronauty ve skafandrech.

„Vítr se otáčí!“ přesunul prostřední z mužů vykuřovadlo na návětrnou stranu úlů, vydlabaných z mohutných špalků a překrytých kužely došků.

Když se ozvalo zvonění, bzukot včel ještě zesílil. „Paleček!“ zabručel starý doktor s kuklou přes hlavu do přístrojku obsypaného včelami.

Tajemník na druhé straně zvýšil hlas: „Haló! Slyšíte mě? Haló?!“

Z vedlejší místnosti vyhlédl starosta. „Tři kávy, Jarko. Vlastně čtyři. Sehnali jste už doktora?“

Tajemník pozdvihl ruku s mobilem: „Ta linka jen bzučí!“

„Paleček přece kafe nepije,“ poznamenala úřednice.

„A že je pořád tak čilý,“ ušklíbl se starosta a zmizel ve své kanceláři. Návštěvníci zatím postávali u otevřeného okna.

Náměstí úhlopříčně přecházely dvě drobné dívky, následované dvojicí vysokých mladých žen s objemnými batohy.

„To jsou ty vaše princezny?“ vydechl architekt.

„Kolik jim je?“

„Biance bude na podzim osmnáct. Anteu, tu vlevo, už chystáme...“

„Vypadají tak dětsky.“

„Tady respektujeme zákony. A dobrovolnost,“ poznamenal ze zvyku JUDr. Augusta, právní zástupce Sdružení.

„Každá z nich má stálou společnici. Také odsud, ale normální. Později s nimi odcházejí, za velmi výhodných podmínek, do ciziny.“

Před pěti lety prozíravě navrhl za společnici Antey, tehdy ještě Tonky, starostovic Ančku.

„Bony jsou vybírány z nejlepších rodin!“ řekl starosta.

Architekt v duchu porovnal příjem chův s příplatky za čtyřřadvacítky se svými risky a zisky a smutně potřásl hlavou.

... Jakou kvalifikaci asi potřebuje taková gardedáma? Mlčet?

„Vy jste je ještě neviděl?“ zeptal se starosta pobaveně.

„Jen na fotkách,“ vyhrkl stavitel a už nedokázal zastavit kaleidoskop obrázků, které mu promítala trénovaná vizuální paměť: Narrow Lilly! Zběhlá něžněnka...

„Ach tak,“ domyslel Augusta a zamračil se. „Lída byla, smutný, ale ojedinělý případ. Proto všechna ta opatření.

Nový objekt musí být navržen s důrazem na bezpečnost!“

Architekt horlivě přikyvoval. Největší příležitost mého života! Zkoušel potlačit růžové představy a soustředit se na jednání.

„Malé město s tak ojedinělými problémy se neobejde bez odborné spolupráce zvenčí,“ otevřel pracovní schůzku starosta.

„Většina problémů má naštěstí technické řešení,“ navázal architekt. „Když je vůle a trochu peněz.“

„Věříme, že z našich plánů pro další rozvoj obce vyplynou i zajímavé příležitosti pro vaši stavební firmu,“ vložil se do jednání právník, zvyklý diktovat své podmínky zástupcům nejúspěšnějších mužů světa.

Něžněnky zatím odbočily z aleje a vyběhly zkratkou k osamělé lípě, pod níž polehávaly tři statné ženy.

Našlapovaly zlehka, aby je překvapily, ale jedna z chův dívky zahlédla. Se smíchem odkoply sandálky, vyjely po kmeni jako veverka a zmizely v košaté koruně stromu. Bony zdravily přisedající kolegyně a vzhůru ani nevzhlédly. „Kde jste byly tak dlouho?“

„Zase nás ženily!“ řekla Ančka znechuceně a padla naznak do trávy. Tři mladší chůvy se zasmály.

„Napřesrok budete dělat kašpary vy!“ připomněla jim.

„Už máte návrh? Nás by třeba k nějakým šejkům nedostali.“

„Za ty je příplatek. I za písek; ten vleze všude!“ zahihňala se Ančka. „Stačí zrnko,“ přidala neslušné gesto, „a za devět měsíců vydají perlu!“

„Snáší, ale aspoň nezanáší!“ bavily se bony s pocitem nadřazenosti zasvěcených na účet nevinných.

„Antea říká, že nikam nechce...“

„To říkají všechny, když se jim to blíží, ale pak podepíšou,“ mávla rukou Ančka, která byla služebně nejstarší a k tomu ještě dcera starosty.

„A co Lidunka...?“ vypadlo nejmladší boně.

Neměla ji zmiňovat; Lilly byla tabu. Chodily ještě na základku, když už maturovala, ale každá z nich měla na tu aféru jiný jasný a pevný názor.

Hlasy chův zalétaly až do koruny stromu.

V zelenavém příšeří vysoko nad zemí se pohupovalo pět párů bosých nožek: „Proč ty bony pořád tak křičí?“

V Blančině ruce se objevila podlouhlá krabička. Ostatní jen slyšely zasyčení zápalky.

I hlasy ptáků v koruně utichly. „Ty kouříš! Kdes to vzala?“

„Našla. Mám je tu schované v dutince.“

„Srazí ti body!“

„Zůstaneš bez ochrany.“

Blanka už jen nejistě přibližovala cigaretu ke rtům. Mezi větvemi se k ní natáhla ruka. Poznala ji podle kroužku se smaltovaným čtyřlístkem. Ten prstýnek z poutí přinášel Tonce štěstí a zanic by se ho nevzdala.

„Mohu také?“ překvapila všechny. Zkusila žhnoucí konec nenápadně sfouknout. Když vzplanul, polekaně odhodila nedopalek co nejdál.

„Jaké to je?“

„První a poslední.“

„To jsme si tedy užily!“ povzdechla Blanka teatrálně.

„Madam říkala, že na Západě dnes kouří jen nižší vrstvy.“

„Pořád si nemohu zvyknout, že za rok... Už budu mít všechno!“ zasnila se Terinka.

Ostatní zazvonily smíchem. Terka přece už měla všechno; i hedvábné chloupky z obou stran.

„My už za pár měsíců,“ povzdechla Blanka, která se fyzicky trochu opozdila. Netušila, že to nevádí. Naopak. Pro právního zástupce byla zjevná dětskost zpeněžitelnou výhodou.

Zdola se ozval výkřik. Jedna z chův ukazovala k remízku, odkud stoupal kouř. Ostatní byly v mžiku na nohou a nacvičenými pohyby si zajížděly do výstřihů, kde nosily na šňůrkách různě naladěné stříbrné píšťalky.

Sotva dozněl diskord, sjelo po kmeni pět drobných dívek. Tři bony je zaštitily svými těly a dvě odběhly uhasit oheň.

Nejstarší Ančka aktivovala číslo vnitřní bezpečnosti na oranžovém mobilu. „Perimetr severozápad. ... Jo, u lípy. Pošlete nám mikrobus a vezměte hasicí přístroje! ... Nic vážného. Jen chytlá suchá tráva.“

„Jako by někdo pískal...“ Dvojice mužů na svahu nad údolím napjatě naslouchala.

„Podívej!“ Z obory stoupal bílý kouř. Pak kdosi stužku dýmu párkrát přerušil. Dva větší a tři malé obláčky se rozplývaly.

„Nějaký signál?“

Po minutě vyrazil z městečka po polní cestě šedivý hlídkový vůz a za ním růžový mikrobús. Než na ně stačili zaostřit optiku, zmizela expedice za terénní vlnou.

Beze slov naházeli své věci do auta. Mladší muž vycouval, starší ještě prošel stanoviště, sebral zapomenutý uzávěr plastové lahve a nastoupil. Při prudkém nájezdu na lesní cestu málem vyvrátili označení:

CHRÁNĚNÁ OBLAST

Řítily se úvozem, kterým ještě nedávno svázeli dřevaři kmeny na pilu. Stromy teď umíraly vstoje. Lesní cesta vyústila v údolí na silnici a řidič vypnul předavý náhon. Minuli odbočku s omšelou tabulí:

LÁZNĚ LÍBEZNO VÁS VÍTAJÍ

Novější značka, povolující vjezd jen dopravní obsluze, pozvání poněkud zpochybňovala. Spolujezdec sáhl po mobilu, ale odstředivá síla ho odhodila na dveře vozu. Silnice zatáčela k visutému mostu, po kterém právě přejížděl nákladní vůz zatížený rolemi drátěného pletiva.

S kvílením pneumatik skončili na okraji náspu.

Řidič vystoupil, aby zkontroloval podvozek.

Jeho nadřizený zatím nahlásil do telefonu klidným hlasem: „Končíme.“

V nastalém tichu bylo slyšet zurčení vody. Údolí se do dále zužovalo, ale z mapy věděl, že výše proti proudu ustupují svahy do stran.

„Dole se můžeme opláchnout a hodit do civilu.“

Nákladní vůz s rolemi pletiva zastavil po čtvrt hodině v rozšíření silnice před prvními domy. Ze zpěněné horské říčky tu zbýval už jen potůček, který obtékal stavení a dvorky. Na druhém břehu se zelenaly zahrádky. Ve spleti vrb se slévalo několik stružek. Ta hlavní přitékala z přerostlého anglického parku zamřížovaným otvorem v kamenné zdi.

Lázeňský areál uzavírala strmá skalní stěna na jejímž úpatí vybudoval Paleček zakladatel před sto lety půlkruhovou kašnu. Voda tryskající ze šterbin padala do nádrže a zklidněná pokračovala přetokem do žlabu, který ji odváděl tunýlkem pod někdejší promenádu.

Dvanáctistěnný altán z bíle natřeného dřeva, ve stylu honosnějších rokokových pavilonků, pocházel zřejmě z mladší doby.

Po ornamentální výplni přeběhla veverka. Na obrubě nádrže přistál párek ptáků a pil z hladiny.

Fotografie stejné scenérie spočívala na kupě výkresů, jen stín vržený altánem byl kratší a fauna chyběla. „Odsud povedou trubky do nové stáčírny,“ přitiskl na zvětšeninu ukazovák starosta.

„Tu kašnu chcete zbourat?“ podivil se architekt.

„Jen zmodernizovat. A na ten sokl uprostřed přijde socha.“

„Jedné z těch maličkých?“

„Ale v nadživotní velikosti,“ upřesnil starosta.

„Nemyslíte, že právě v té... drobnosti spočívá jejich kouzlo?“ namítl opatrně architekt.

„Sto šedesát je dnes trochu pod míru, ale figura není všechno,“ řekl právník. „A právě to chceme zdůraznit.“

„Zdají se tak útlé, dětské...“

„Puberta je jen pohladí, zůstanou v tom nejlepším.“

Do místnosti nahlédl tajemník: „Promiňte. Doktor Paleček vzkazuje, že dnes už nepříjde,“ oznámil.

Právník udeřil pěstí do stolu „Paličák!“

„Jeho otec lázně založil,“ vysvětloval starosta staviteli.

„Komunisti mu je samozřejmě znárodnili, ale syn dostal všechno zpátky. I ten zámeček nahoře.“

Architekt si z profesionální paměti vybavil objekt, který zahlédl na kopci nad městem.

„Tam provozuje ten svůj starobinec,“ dodal starosta.

Z terasy na druhém nádvoří zámku se otevíral výhled do údolí i na hřebeny hor. Kdykoli počasí dovolilo, vynesli si důchodci židličky ven a rozestavěli je kolem stolků do podkov otevřených ke slunci.

Doktor mezi nimi postupoval spravedlivě; tu prohodil pár slov s dědou, tu zamrkal na stařenku: „Těšíte se na sobotu?“

„Jestli tu ještě budu...“ prohodila ze zvyku babka, ale tyhle řeči na Palečka neplatily. Pod povrchem cítil její nedočkavost.

„Stovka je jen jednou za život,“ přihodil obvyklý místní žert její vrásčitý, ale pečlivě nastrojený společník.

Žena, která vypadala ještě starší než ostatní, ožila: „Třeba ti pošle blahopřání pan hejtman. Jako měl!“

„Kdože?“ naklonila se k ní jubilantka s rukou přiloženou k dlouhému ušnímu boltci. „Hejtman Žižka?“

Tramvaj, přeplněná nevrlymi zpocenými lidmi na cestě ze zaměstnání, zahýbala se skřípěním na nábreží. Zaprášený terénní vůz vyrazil do uprázdněného prostoru a dotáhl konec kolony.

Řidič zahoukal na cizince váhajícího na neznačené křižovatce, odbočil a zaparkoval před monumentální budovou z první republiky.

Postarší rodák z lázní, kterého asistenti generálního ředitele objevili kdesi na sídlišti, měl nepříjemnou intonaci věčného nespokojence. Finanční odměna, přistavená limuzína a pozornost velkých pánů ho teď však naplňovaly pocitem důležitosti.

Náměstek pro investice a rozvoj zabíral pohledem z okna Vltavu, rozšířenou a zpomalenou jezy. Aby se ochránil před negativní energií vysílanou návštěvníkem, omezil příjem a jen vzdáleně monitoroval jeho dávné vzpomínky. Dole na parkovišti zachytil pohyb.

Ze zaprášeného vozu, vmáčknutého mezi naleštěná auta, vystupovali dva muži a zajišťovali volant kusem kolejnice. Rozeznal ‚své‘ lidi.

Současně zaznamenal hlas šéfa, kterého po všech stránkách převyšoval:

„Ale ty věci nejdou dohromady...“

„Možná v té lokalitě opravdu něco je,“ napojil se..

Z hlubokého křesla se ozval křaplavý hlas pamětníka: „Slunce, voda, vzduch. Hory, lesy a klid. Starej Paleček, otec našeho doktora, chtěl nejdřív koupit nějaký grandhotel. Ale jako bývalý pojišťovák měl přístup ke statistikám a nakonec...“

„On byl z naší branže?“

„Na provizích prý vydělal celé jmění. Za války mají všichni strach. Lidí se musí bát, aby se sichrovali.“

Ředitel si vyměnil pohled s náměstkem.

„Když k nám poprvé přijel, nikomu nic neřekl. Jen si prošel údolí a pak tajně, přes advokáta, skoupil pozemky kolem pramene,“ pokračoval pamětník. A že tam budou lázně! Všichni mysleli, že mu přeskočilo.“

„K jakým statistikám?“ vrátil ho generální ředitel.

„Prostě si našel na mapě místo, kde se žilo nejdýl a tam, jako u nás, vystavěl ty svy pavilony. Horní zámek přikoupil až před válkou, když se z pohraničí utíkalo a klesly ceny.

Ředitel nahlédl do své složky. „To už tu máme, z archivu.“

„Takže ten doktůrek je jeho jediný potomek?“ zeptal se náměstek.

„Ona milostpaní... Bůhví, co na ní viděl. Na děti nebyla a po převratu, v osmačtyřicátém, zmizela přes kopečky.

Šperky si vzala, ale syna tu nechala! Starý pán už u nás zapustil kořínky. Nechtěl odejít, ale bez ní nemohl žít. Proto tak skončil, ne kvůli znárodnění. Lázně mu zabrali přece už Němci. Kvůli ní se zabil!

... Přes ty naše hory se hodně utíkalo,“ vytanul starci obraz zasněžených hřebenů za jasné noci. A to ticho...

Ze zasnění ho vytrhlo zazvonění tramvaje. „Dokud nezačali dávat vojáčkům opušťáky za zadržení. Na jaře po Stalinovi, ve třiapadesátém, se přes čáru ještě prostřílel nějaký kluk. Potom už natáhli ostnaté dráty.“

„A co ty... maličké?“ sondoval opatrně náměstek.

„Ty drobněnky?“ usmál se pamětník zasvěceně. „První tři se narodily za války. Byly takový... no hodný a milý. A pořád vypadaly stejně. Mladě. S jednou z nich chodil náš doktor ještě jako medik a pak si ji vzal. Malá, jemná, samý oči. – Růženka!“ vzpomněl si.

„Stejný ročník, ty tři?“ napadlo náměstka.

„I měsíc. Lidi si leccos špitali. Pod váhu, ale čilé. Tenkrát bylo jídlo na lístky, tak se myslelo, že je to tím.

... Pak přišla ještě druhá várka, asi po deseti letech od těch prvních. Zase v tom byla hospodská a její služka. Vlastně to už byla Lída na národním výboru. Ale svy bývalý paní se nemstila,“ nezdravě zakašlal.

„Byly ty holky v pořádku?“

„Jako rybičky! To jen tak křehce vypadají. ... A ještě nějaké dvě svobodné ženské ze statku tenkrát porodily ty malé.“

„Označily otce?“ napadlo ředitele.

„V pohraničí se tenkrát vystřídalo lidí. Ačkoli... Mlčely, jako by se něčeho bály. Nebo někoho. To se ještě nevědělo, že jejich vnučky budou takový artikl!“ začal se namáhavě zvedat.

Z hloubky paměti mu vyplavoval alkohol obrazy městečka, ve kterém prožil mládí. Park, kde začal kouřit, pavilon u pramene, kde se naučil rozepínat běžové podprsenky jednou rukou.

... Měl jsem tam zůstat, povzdechl nad svy zmarněným životem.

Otevřená dřevěná stavba s mřížkovými výplněmi a náznaky napojení na kolonády, vedoucí kdysi k bráně na jedné a k prameni na druhé straně, nebyla žádný Karlsbad. Dvanáct sloupků neslo kupoli, jejíž chybějící měděné plechy už řadu let zkvalitňovaly rodinné domky v okolí.

V přítmí altánu provizorně pokryté asfaltovou lepenkou odpočíval doktor Paleček a lámal si hlavu, jak všechno zaplatí.

Ze zamyšlení ho vyrušil vzdálený pohyb.

Ze spleti černých bezů na druhé straně plotu vystoupila dívka. Ohlédla se, proklouzla úzkou mezerou mezi zdobně kovanými tyčemi, přeběhla trávník a zamířila ke kašně.

Doktor ztratil na chvíli souvislosti. „Růženko...“ zašeptal, ale nohy, které se odmítly rozběhnout, ho vrátily do přítomnosti.

Dívka uvěřila, že je sama, vyjela po skále nad vyvěrající pramen a zmizela mezi trsy kapradí.

To už zaslechl dusot. Podél plotu přibíhala statná mladá žena. Rukama se zachytila železných mříží: „Šla tudy?“ vydechovala.

„Kdo?“ pokročil k ní, ještě trochu rozrušený.

„Dobrý večer, doktore,“ rozeznala ho Ančka. „Šla tudy?“

„Pleju len,“ vstoupil Paleček do jiné pohádky.

Bona věděla o svérázném dědici lázni dost, aby se nedala odradit. „Viděl jste Anteu? Musím ji nahlásit. Strhnou nám body!“

„V parku jí přece nic nehrozí.“

„Jsem pod přísahou! Proč mi to pořád dělá!“

„Už máte ‚návrh‘?“ zeptal se Paleček věčně.

„Sdružení nám vybralo nějakého dědka.“

„To snad ne,“ podivil se nejstarší člen městské rady.

„Je mu ke čtyřiceti ... To aby měl alespoň tolik milionků v dolarech,“ dodala dětsky lživě. „Ale copak je s ní řeč! Od té doby, co tu byl ten, ten...“ zamračila se.

„Počkej. Kdo? Kdy?“ chtěl vědět doktor.

„Přece jak na Hřebence zřizovali rezervaci. Ty holky jsou tak naivní! Úplná nula! Ani mluvit pořádně neuměl.“

„Mau?“ svíto Palečkovi. „Ten se přece narodil už v Americe.“

„Mauglí! Takové jméno!“

Vlastně mu docela padlo. „Rodiče asi rádi četli,“ řekl.

„Otec v Tibetu, matka u ekoanarchistek!“ vzpomněla si.

„Náhodou jsem znal jeho dědu.“

Věděla, že doktor žil jen tady. „On byl odsud? To jako emigroval?“

„V padesátých letech? Prostřílel se a v Americe pak docela uspěl.“

„Jeho vnuk neměl ani pořádný aut'ák... Proč není Tonka jako ostatní! Musím ji najít,“ odrazila se chůva od plotu.

„Vezmu to středem!“ zavolal za ní doktor a vykročil. Když po celém parku zablikaly sodíkové lampy, zamnul si oči a ustoupil do stínu.

Po chvíli sklouzla na obrubu nádrže drobná dívka. Přeběhla do míst, kde hladinu nečeřil proud, sklonila se a pila z ní přímo ústy.

Pak se rozhlédla, rozepjala si blůzku a zkoumala svůj odraz v živé vodě.

Snažil se vytratit, ale skřípání písku ho prozradilo.

Přemohla nutkání zajet zpátky do štěrbin ve skále, a aby neprozradila skrýš o níž nikdo z velkých lidí nevěděl, vyběhla v opačném směru ke skupině stromů a vyjela po kmeni do koruny starého javoru.

Doktor už nemohl jen tak odejít. Usedl na lavičku pod jejím stromem a spustil tichým hlasem příběh, který sem patřil:

„Tam jsem se schovával jako kluk, když za války přitáhli Němci.

Starostu zatkli, že nechal v obci bez povolení zimovat cirkus, chudáky hladově. Byl tam i klaun; takový drobný mládenec, ale nikoho se nebál. A ženský na něj letěly.“

Antea se pousmála slovům spíše než představám, které jí chyběly.

„Nikdo nevěděl proč o něj všechny tak stály. Chlapi ho nakonec zahnali na ten javor, co tady stával do páru, ale on se jen smál a shora na ně pokřikoval svoje fóry z manéže. Poslali pro sekery a ten strom porazili.“

Antea sjela na zem a objala kmen dávno osiřelého dvojčete.

Paleček hleděl do prázdna. Znovu slyšel tříštění dřeva a sledoval oblouk pádu lidského těla. „Dobili ho násadami! Všechno jsem odvedle viděl, jako ve filmu...“

Dotkla se starého doktora konejšivě dlaněmi.

„Čekal jsem až odejdou. Ještě dýchal. Běžel jsem na radnici.

Tam tenkrát zastupovala starostu tvoje babička...“

Dívka počítala nazpět. „Prababička,“ opravila ho mírně.

„Odesla ho... *Minima*, v dece. Nechtěla, aby to našim lidem uškodilo. Za války šlo všem o krk.“

„Co přesně byl ten... cirkus?“

„Takové divadlo ve stanu. V kostýmech a se zvířaty.“

„A on tam hrál?“

„Dělal lidem radost.“ Roli pomalovaného šaška s uštědřovanými kopanci by jí těžko vysvětloval.

„Jako my,“ řekla dívka, která nevnímala rozdíl mezi zaměstnáním, posláním a prostou existencí.

„Vlastně ano,“ pochopil doktor. „Brzy potom zabral lázně wehrmacht a mě rodiče poslali k tetě, do vnitrozemí,“ dodal.

„A co on? Ten cirkusový herec?“

„Ženské se u něj střídaly, každá něco věděla nebo měla. Bylinky, zbytky lékárníček. Rozdělily si služby, párkrát ho přenesly na jiné místo, aby je někdo neudal...“

Dívka se usmála, ale pak zesmutněla. „Chtěla bych být také statečná.“

„Buď ráda, že to nebudeš nikdy potřebovat,“ řekl vážně.

Od brány přijížděl strážní vůz. Přídavné světlomety pročešávaly koruny stromů. Zakryl si oči a ustoupil za kmen.

Z otevřeného džípu s rampou reflektorů seskočila bona.

„Promiň, Ančko... chtěla jsem být chvilku sama,“ zvedla k ní Antea omluvně oči. „Dávala jsem pozor.“

„Byla se mnou,“ pomáhal jí doktor.

„Díky,“ řekla bona chladně. „Chcete odvézt?“

„Ještě se projdu.“

Pomohla svojí svěřence do kabiny a vyšvihla se na korbu. „Už to zhasněte,“ nařídila mužům. Udeřila dlaní na střechu a vůz vyjel k bráně.

Když Paleček přivykl slabšímu osvětlení parkových luceren, vrátil se ke kašně. Shrábl pár oblázků a začal je házet proti skalní stěně. Odrážely se a padaly do nádržky. Až ten poslední prolétl otvorem a zazvonil na dně úzké jeskyňky. Tušil, že tu mají jednu ze svých skrýší.

Znal je jako nikdo jiný, možná až na Irmu. Naslouchal jejich rychlým srdíčkům, ještě než přišly na svět.

Cinknutí oblázku mu připomnělo druhé setkání s klaunem Minimem, o deset let později, někdy v padesátém třetím...

Učil se na závěrečné zkoušky, když ho vyrušil úder kamínku na sklo.

Vyhlédl z okna domu, v němž mu po konfiskaci lázní přidělil bytový referát pokojík se společným příslušenstvím.

Dole stála drobná, asi devítiletá holka.

Jeho podráždění se rázem rozplynulo: „To jsi ty, Růženko?“

Tiskla se k plůtku, aby nemusela křičet: „Máma vzkazuje, abys hned přišel a vzal s sebou všechny své cajky.“

„Co se děje?“ zvázněl.

„Nesmím nic říkat.“ Z dobré vůle přidala: „Jsou ve chlívku.“

„Měli jste to prase přihlásit!“ zavolal za dívankou, která už odbíhala, a přirazil okno. Usedl ke skriptům, ale nedokázal se soustředit. Popadl kufřík se sbírkou lékařských nástrojů, které tu zanechal německý felčar při evakuaci lazaretu, a vyrazil. Pro jistotu běžel zadem, kolem zahrad.

Dveře do chléva byly pootevřené a mezerou ho vyhlížely velké dětské oči. „Psst!“ přiložila si Růženka prst k ústům a vedla ho důležitě kolem stání s kravami až dozadu.

Ve stáji osvícené jen petrolejovou lampou postávala pohledná žena. „Honziku! Moc tě potřebujeme!“ pokročila k němu. „Růžo, ty skoč ještě pro baterku. A nikomu ani muk!“ nařídila dcerce.

„Za prase načerno jsou dva roky,“ řekl.

„Jsi už velký, skoro doktor ... a jeden z nás.“

Co tím myslela? Hospodská, teď už bez hospody, přistoupila ke žlabu, přes který bylo načechráno trochu sena, a odhodila píci stranou.

Na podestýlce žluté slámy leželo zkrvavené tělo. Odhrnula drobnému mládenci vlasy a hadříkem mu otřela bledé čelo. Tvář strhaná bolestí mu byla povědomá.

„Vzpomínáš? Za války...,“ napověděla.

Ve třiáctyřicátém, pod poraženým stromem, nevypadal ubitý klaun také nejlíp. Sáhl po bezvládné ruce a změřil mu puls.

„Musí do nemocnice,“ prohlásil okamžitě.

„Tentokrát je to horší,“ řekla a rozhalila Minimovi košili nasáklou krví. Pod ramenem, uprostřed kruhové podlitiny mokval černý otvor.

I při své nezkušenosti rozeznal, že zranění mohla způsobit jen střela.

„Narazil na hlídku...,“ zašeptala.

„Mám před promocií!“ ustupoval. Za napomáhání bylo deset let. „Přece s tím nepřilez až od čáry.“

„Je v něm tolik života,“ sklopila oči. .

Vzdychl a vyhrnul si rukávy. Snadno nadzvedl a pootočil nezvykle lehké tělo. Je to možné? Musí mu být už ke třiceti! Marně hledal, kudy projektil vyšel. Přehlédl své ubohé vybavení: „Kulka asi zůstala uvnitř. Nemám nástroje!“

Dívanka se zatím vrátila a vložila mu do ruky skautskou baterku. Zkoumal zranění zblízka. „Něco tenkého, dlouhého, s háčkem,“ zoufal si.

„Růženko,“ obrátila se paní Róza k dcerce: „Běž hlídat.“

„Já...,“ nehýbala se, „já háčkuju.“

Chvilku trvalo, než pochopil. Chtěl ji pohladit, ale už odbíhala.

„Ještě horkou vodu,“ vzpomněl si.

„Už jsem vzkázala Lídě.“

„Vaši Lídě?!“ zarazil se. Lídu, která sloužovala v hospodě, vynesla revoluce proletariátu do čela obce.

„Co ty víš o ženských...,“ řekla bývalá hospodská a odvrátila se.

„A Marta přinese nějaký špiritus. ... Ještě lavor,“ odběhla.

Spoluúčast manželky bývalého starosty, kterou chovali všichni v úctě, přestože teď už jen krmila družstevní dobytek, ho trochu uklidnila.

*Přece nás všechny nezavřou... A proč ne? Čtyři, to už je spiknutí!
A mně přišijou zabítí! Otočil se ke svému prvnímu a nejspíš i poslednímu
pacientovi, zvlhčil gázu tmavým roztokem, o kterém předpokládal, že je
jóda, a začal čistit okolí rány. „Máš při té smůle štěstí. Takový tým...“*

*Minim si neochromenou rukou přejel tvář gestem klauna, snímajícího
z nosu nejmenší červenou masku, a opět upadl do bezvědomí.*

*Lída, bývalá služka, ve špatně padnoucím kostýmku, přivlekla zatím
do maštale prádelní hrnec, ze kterého se valila pára.*

Útlá dívka, stejně stará jako Růženka, jí přidržovala dveře.

*Předsedkyně Místního národního výboru složila náklad na trojnohou
dojačku a horkýma rukama medika objala. „Napřesrok s tebou počítáme
na zdravotním středisku.“ Pokročila ke žlabu a dotkla se raněného.*

*V jejich očích se objevily slzy: „Co ho to napadlo utíkat! Teď, když
máme, co jsme chtěli.“*

*Paní Róza přinesla smaltované umyvadlo a kostku jádrového mýdla.
„Ještě prostěradlo na obvazy!“ odběhla.*

*Když si medik začal v podřepu drhnout ruce, přistoupila k němu Lída
a položila mu dlaň na rameno.*

Vzhlédl a na jejím přečnivajícím poprsí zachytil záblesk rudého odznaku.

*Hleděla mu do očí s naléhavostí, která ho udivila. „Dokážeš to!“
vzlykla. „Půl království a svoji dceru!“ slibovala závojem slz.*

*Tedy ještě nechápal, proč ty tři pohledné a vnitřně silné ženy riskují
kriminál pro takovou lidskou trosku. Zavrtěl hlavou. „Já... Už jsem si
vybral,“ řekl, a teprve když se slyšel, věděl a věděl najisto.*

*Do místnosti vešla Růženka, dcerka bývalé hospodské.
Natáhla k němu ruku a zvedla důvěřivě oči: „Tady je ten háček.“*

Pohlédl na ni vděčně a jejich prsty se setkaly.

V tom okamžiku už i ona věděla.

Starý doktor otevřel oči. Naklonil se přes kamennou obrubu kašny a zkoumal na hladině odraz své tváře, poznamenané věkem.

*Půl století už tu přežívám sám... Dotkl se konečky prstů chladné vody
a poznamenal se rychlým křížem. Nevěřil v Boha, ale věděl, že nebe
existuje. Vzdálené vyzvánění mu připomnělo jeho povinnosti. Čekaly ho
ještě večerní návštěvy a stále přibývající administrativa.*

Když stoupal dlážděnou cestou k zámku, snažil se myslet na praktické věci, ale na palouku pod lípou ho opět sevřela vzpomínka na Růženku.

*To už byli svoji a on ordinoval na středisku...
Brouzdali se trávou a přiběhli k nim dva vlčáci, kteří občas utíkali
pohraničnickům. Strašně se bála a musel ji vzít na ramena.*

*Slunce prosvítalo osnovou sukně a byla tak horká a voňavá...
Zadupal na ně a smál se jejím obavám. Nevytušil v tom předzvěst, nedbal
varování osudu!*

Z katastru obce byli psi už dávno vykázáni a bony nosily zbraně.
V kanceláři, do které se odstěhoval, když ovdověl, ho ale po nocích stále
ještě probouzel štěkot smečky vycvičené k zabíjení.

Z travnatého svahu se otvíral výhled do údolí. „Růženko!“ vydechl
a přinutil se pokračovat v cestě, v životě, který už nikdy nebude úplný.

V předzahradce moderní vily, opatřené ozdobnými, nenápadně silnými
okenními mřížemi, posedávala na zídce obložené mramorem mladá žena
s kotětem na klíně.

Z okna v horním poschodí doznívala tichá hudba, při které její svěřenka
obvykle usínala. Náhle se kotě polekalo, skočilo do trávy a zmizelo pod
keřem jalovce. Bona se vztyčila a zahleděla do tmy.

„Konečně usnula,“ objevila se v okně Tončina matka.

„Nechtěla, abych ji koupala,“ postěžovala si bona.

„Byla dnes nějak rozrušená.“

„Mluvila s doktorem, u pramene,“ vzpomněla si bona.

„Nespouštěj ji z očí!“

„Jsem jen člověk.“ Problémem ochrany dívek byly občasné potřeby
soukromí na obou stranách.

„Nemusíš tady čekat až do noci. Ještě má nás,“ řekla matka.

„Ráno zkusíme svatby, přijdu ji obléknout.“

Ančka se rozloučila a odcházela prázdnou alejí. Domů se jí nechtělo a na
vlastní život teď v posledním ročníku neměla čas ani pomyšlení.

Ze stínu stromů vystoupila temná postava. Muž, který ji z povzdálí
sledoval, postupoval od kmene ke kmeni a zkracoval vzdálenost.

Dobře vycvičená ochránkyně vycítila cizí přítomnost, ale loudala se
klackovitě dál; sem tam odkopla kamínek a jako náhodou upustila klíče.

Když se pro ně shýbla, zahlédla za sebou pohyb a odhadla vzdálenost.
Pokračovala stromořadím a zrcátkem, které vylovila z kabelky, zachyco-
vala jeho postup. Ve chvíli, kdy se kryl, uskočila sama za kmen.

Předpokládal, že odbočila a přidal do kroku.

Ve vteřině bylo po všem. Výpad, chvat, úder a pád povaleného těla.
Vyražený dech a váha statné ženy, která ho obepjala pažemi i nohama,
mu nedávala šanci. Koleny ho drtila a jednou rukou škrtila. Druhou už
vytahovala ze záhadří píšťalku.

„Ne!“ zachroptěl. Neviděla mu do tváře, ale ustala v pohybu.
„Ančko!“ vyrazil z posledních sil. „To jsem já!“
„Co tu děláš!“ vyhrkla. „Mohla jsem tě zabít!“ Přejížděla ležícímu muži dlaněmi obličej, jako by se ujišťovala, že je to opravdu on.
„Musím s tebou mluvit!“ přitáhl ji k sobě.
„Ne! Já nesmím. Jsem už po přísaze!“ odtáhla se.
„Já taky!“ vykřikl zběhlý kadet.
„V tom je snad rozdíl! Já podepsala smlouvu.“
„Ale slíbila jsi... Na jak dlouho?“
„Víš, kolik peněz přivezu?“ odpověděla vyhýbavě. „Než si tenhle úlet odsedíš a nasloužíš, budu zpátky!“
„Budeš jiná. Jako ty, co už přišly.“
„Já nejsem taková.“
„Zvykneš si na přepych...“ Udělal krok a zhroutil se.
Zachytila ho. Stačila chvilka v jejím náručí a už se cítil lépe. I jí bylo najednou hezky. Až když ucítila píšťalku mezi prsy, rázně se vymanila.
„Nejde to změnit? Můžeme utéct!“
„Přece víš, jak to je,“ vzdychla.
Věděl, že by měl něco udělat, ale cítil jen marnost všeho.
„Kdyby nás tu někdo viděl...“ rozhlížela se.
„Ty mě vyhazuješ?!“ Ten pocit křivdy mu teď přišel vhod.
„Mám o tebe strach,“ řekla nešťastně.
Odcházel s hlavou svěšenou a už se ani neohlédl.
Zavřela oči a objala kmen stromu, pod kterým pokořila muže, který jí miloval. Zatnula prsty do drsné kůry, až jí zbělely klouby, a tiše vzlykla.

V nejvyšším patře budovy, kterou si ve zmatcích privatizace přisvojilo *Konsorcium investičních a pojišťovacích fondů* zářil z vysokého stropu křišťálový lustr. Pamětníka z lázní už asistenti odvezli do jeho garsonky na sídlišti a do zapomnění. Na jeho místě teď dvojice zvěď prezentovala výsledky svého týdenního pozorování.

Generální ředitel byl večerní typ; pozdě vstával a ožíval až po obědě a zvrácený biorytmus vnucoval i svým podřízeným.
„Pusťte nám to ještě jednou!“

Náměstek s úlevou ztlumil reostatem světlo mnoha žárovek. Na nadměrné obrazovce vsazené do stěny se objevil detail lázeňského městečka snímaného teleobjektivem ze vzdálených výšin. Podél stávajícího drátěného plotu usazovala sehraná parta druhou řadu sloupků.

„Teď to přijde!“ zvolal ředitel.

Operátor zpomalil záznam. Jeden z plotařů se oddělil a trhaně směřoval mezi stromy. „V tom kvalitě nám to ušlo,“ zmrazil pohyb.

Mladík byl pomenší a jinak oblečený než ostatní.

„Ten k nim přece nepatří!“ Hra na detektiva uspokojovala ředitele více než každodenní svodky.

Jeho zájem odstartovalo upozornění na aktivity konkurenční nadnárodní společnosti v okolí lázní. Předpokládal, že zkoumají investiční potenciál exportu ‚odlišných‘ dívek, ale když byla v té lokalitě zjištěna i rekordní *dlouhověkost*, zbystril. ... Je tu nějaké spojení?

„Měli jsme nahrávat ty holčiny,“ namítl starší z najatých špehů.

„A všechno, co s nimi souvisí.“

„Možná souvisí,“ nedal se. „A možná ne.“

Ředitel pokynul náměstkovi, který znovu zapnul světla, a bolestně zamžikal. „Musíte zjistit, kdo se tam motal – a kdo za tím je!“

„Podezříváte někoho?“ naléhal starší z dvojice.

„Platíme snad vaší agentuře za samoobsluhu?“

„Jak jste pokročili s tím Augustou?“ změnil směr hovoru náměstek.

„... Právní zástupce města a jednatel Sdružení rodičů a přátel školy. Ano, zajímavé,“ napínal zvěd klienty. „Za starých časů šéfoval Státním cirkusům a lunaparkům!“

„Doktor práv se nestal principálem od kolotočů jen tak.“

„Jezdili za komunistů i na Západ,“ napadlo náměstka.

„Je tady určité spojení,“ obrátil detektiv stránku. „Jeho otec vlastnil před válkou cirkus. Potom mu ho znárodnili i se zvěřincem.“

„Dobře. Poslal kluka na studije, aby se měl líp...“

„Když se to zhouplo, bylo zase líp u houpaček,“ prohodil náměstek.

„Každý občas šlápne vedle, ale minulost právníků je minové pole!

Proveďte všechno pod plachtou: medvědy, cukrovou vatu, střelnice... Někdo si rád přiloží polínko,“ řekl generální a pohlédl významně na své předražené hodinky.

Audience se chýlila ke konci.

„Máme kontakty v policejních archivech,“ naznačil starší z mužů.

„Nás zajímá jen výsledek!“ umlčel ho náměstek alibisticky.

Připozdívalo se a doléhala na něj únava.

„Poradci‘ odcházeli. Ředitel sáhl po detailní zprávě.

„Exponovaný právník se neangažuje v takovém zapadákově jen tak. Buď jde o velké peníze, nebo o nějakou lumpárnu.“

„Jestli na tom fenoménu něco je... Kdyby se to rozšířilo...“

„Svět začíná každé ráno,“ řekl šéf. „A vyhrává, kdo ví, co přichází.“ Obrátil stránku a hvízdal: „Pamatuješ ten únos?“

Náměstek přistoupil blíž a zkoušel číst zprávu z opačné strany. „To už je pěkně dávno,“ řekl lhostejně, ale nedokázal potlačit sled lascivních obrazů *Narrow Lilly*, kterou znalo do posledního místečka víc mužů, než kteroukoli jinou ženu.

„... Sedm let!“ opakoval už podruhé generální.

Náměstek se vzpomatoval. „Předtím se o nich vůbec nevědělo.“

„Byl do toho zapletený nějaký cirkusák!“

„Počkej,“ rozpomínal se náměstek. „Ne. Měl počítačovou hernu.“

„Pojíždnou! Takovou dlouhou maringotku.“

„Ale nakonec ho pustili.“

„Copak je dnes někdo nevinný, když ho pustí? Podívej se, kdo mu obstaral licenci a kdo ho zastupoval u soudu?“

Náměstek přelétl očima list, který mu šéf podal přes širokou desku ředitelského stolu, zvedl obočí a také hvízdal.

Bystrá skvěle placená koncipientka a tajemnice právního zástupce přešetřila jako každé ráno mosaznou destičku: JUDr. S. AUGUSTA

„Maličkosti se sčítají a prezentace umocňuje výsledek,“ říkával šéf. I její úroveň dokreslovala image jeho advokátní kanceláře.

Dvougenerační vilu kterou Augusta obýval sám, nebo se ženami, které naivně věřily, že se zde uchytlí natrvalo, měla přijímací salon s výhledem na panoráma města přes celou šíři patra.

Masivní sejf skrytý za jedním z obrazů neobsahoval hotovost, ale kopie zpeněžitelných materiálů, nastrádaných za čtyřicet let jeho působení na hraně zákona.

Originály a nejchoulostivější dokumenty schraňoval ovšem jinde. Více než krádeže se obával povolené domovní prohlídky. Bezpečnější než pancíře jsou úkryty, o nichž nemá nikdo tušení.

Usedl do koženého ušáku a zavřel oči. Věděl, jak se vyplácejí chvílky soustředění před nadcházejícím jednáním.

Prodloužený Cadillac s hosty ze zámoří klouzal po široké třídě státních návštěv do hlavního města. Toto monstrum na kolech bylo k máni jen v pracovní dny; o sobotách vozilo zámožnější svatební páry k orloji.

Američané, kteří objednali ‚největší a nejdražší‘, netušili, jak se může ve slovanských zemích vymstít nepozornost k detailu.

„Konečně – jedeme si pro nevěstu,“ poznamenal pobaveně doktor práv z Dallasu, když jim na letišti přistavili bílou limuzínu. Nechali za sebou historickou čtvrť starší než objev Ameriky a stoupali k vilám rozptýleným v zeleni.

Doktor medicíny smetl z rukávu zapomenutý lístek myrty a prohodil: „Všechno je tu tak malé, nejen ‚the tender women‘...“

„Male ie eske,“ užil právní zástupce finančního magnáta větu, kterou se předem naučil v místním jazyce. Aktivoval superlehký notebook a ještě jednou si osvěžil jeho přání a připomínky.

Zabezpečení transakce bylo profesionální samozřejmostí. Rozdíl mezi průměrným a vrcholným právníkem závisel na dotažení detailů, které klienti, třeba i nesmyslně, považovali za důležité.

Řidič znal správnou ulici i dům. Zdálo se, že zahraniční návštěvníci sem nemohli přijet jinak než nejdelším autem v zemi. Jeho angličtina nestačila na pochopení jemných narážek, přesto vycítil, že se nejedná o nějaký běžný kšeft.

Zastavil před brankou a spěchal otevřít zadní dvířka na pravé straně. Instinktem lokaje, očekávajícího po návratu na letiště tučné spropitné, rozeznal, který z pasažérů je důležitější. Pohlédl na právníka. Když přikývl, stiskl tlačítko intercomu a ustoupil.

Zatímco JUDr. Augusta zkoumal očekávané návštěvníky na obrazovce monitoru, jeho asistentka zapnula audio: „Yes?“

„Doctor... eh... Jones,“ ozvalo se z reproduktoru.

„Come in please,“ aktivovala bezpečnostní zámek.

Řidič odhodil nenáviděnou čepici se štítkem na přední sedadlo a rozložil se vzadu. Věděl, že si může na dve hodiny zdřímnout.

V zorném poli kamery se mihly tváře příchozích, zkreslené blízkostí objektivu. „Řekněte, že mám důležitý hovor. Trochu je podusíme...“, mizel Augusta ve vedlejší místnosti.

Yes, sir! zsalutovala sekretářka za jeho zády.

Na matné sklo dveří s leptanými secesními ornamenty se promítla silueta muže s westernovým kloboukem.

Návštěvníci se potěšili pohledem na sto věží a po výměně obvyklých zdvořilostí s jednatelem Sdružení jim drobná sekretářka naplnila jemné šálky z míšeňského porcelánu silnou kávou.

„Dnes už vás nebudeme potřebovat,“ uvolnil ji Augusta, přestože nebylo ještě poledne.

Korpulentní Američan zvedal směšný kontinentální koflík k ústům a očima sledoval hezkou mladou ženu, dokud za ní nezapadly dveře.

„Také jedna z těch vašich?“

Augusta se blahosklonně pousmál: „Tahle je jen drobná. Ty ‚naše‘ jsou jiné v samotné podstatě.“

„Morfologicky,“ uplatnil odbornost americký lékař. „Extrémně útlé. *Narrow women*,“ dodal

„Proporce nejsou to hlavní,“ zdůraznil Augusta. „Malé ženy si myslí, že stačí shodit pár kil. Zlozvyků a minulosti se tím nezbaví.“

„Zastupujeme klienta, velmi úspěšného ve svém oboru...“ otevřel prezentaci zástupce potenciálního ženicha.

Zástupce nevěsty tázavě vzhlédl.

„Jeho obor jsou přesuny peněz,“ doplnil návštěvník. „Ale je i mimořádně kultivovaný.“

„Humanistické vzdělání?“

„Je snad nějaké jiné? Předchozí manželky bohužel nechápaly složitost jeho osobnosti...“

„Takové nepochopení může být u vás drahé...“ vyzvídal Augusta dál.

Američan zvedl tři prsty. „Proto přirozeně...“

„Trojí zklamání je už pádným důvodem k uvážení spolehlivějšího řešení,“ otevřel Augusta krabici doutníků.

Právníci započali cigárový obřad a lékař si od nich ostentativně odsedl.

Do tichého šumění absorpční čističky vzduchu spustil zástupce města, jako už po kolikáté, svoji úvodní řeč:

„Sdružení bylo ustaveno původně především jako ochranný orgán. Až později, když byl rozeznán mimořádný potenciál některých místních dívek, jim zajistilo unikátní program výuky a výchovy.

Umístování plnoletých, fyzicky a duševně rozvinutých žen, zajišťuje *Sdružení rodičů a přátel školy* formou nezávazného doporučení...“

„Velmi nákladné doporučení,“ neudržel se doktor, který i při svých nekřesťanských příjmech věděl, že tak vysoko sám nedosáhne.

„Náklady na jejich přípravu jsou enormní a ospravedlnitelné jen naprosto výjimečnými výsledky,“ poznamenal Augusta, který z principu více než z potřeby zdvojnásoboval požadované kompenzace každý rok.

„Ženská krása byla vždy ceněnou komoditou,“ poznamenal americký právník. „Ale žena jako zábavní centrum i spolehlivý přístav a všechna ta přidaná hodnota, prestiž a záruky... Skvělý nápad!“

„Příroda je na naší straně,“ připustil Augusta. „Nejsou jen líbezná. Mají i neobyčejnou vnímavost a přízpusobivost.“

„Všechny?“

„Rychle se učí, neznají zášť a zlobu a všem kolem nich se daří. Neublíží a neutěčou.“

„Škoda že jich není víc. Že jinde nerostou.“

„Exkluzivní zboží musí zůstat vzácné,“ připomněl zástupce nevěst základní obchodní princip.

„Zboží?!“ chytil ho doktor medicíny za slovo.

„Obrazně řečeno,“ opravil se Augusta.

„Takový obraz by americké feministky sotva potěšil!“

„Má snad váš klient politické ambice?“

„No... Má už všechno ostatní. Vidíte snad nějaký problém?“

„Naopak! Uvažované spojení by právě ve vaší zemi, která předchází zbytek světa o několik let, zvýšila kandidátovu prestiž.

A k tomu připočítejte jistotu domácího štěstí a vysokou pravděpodobnost mužského potomka!“ dodal ještě Augusta.

„Prostudoval jsem vaše úvodní informace, ale tohle mi stále není jasné,“ pozastavil ho zástupce klienta.

„Elementární genetické pravidlo,“ blýskl se jeho kolega. „Jak dokázal už Mendel s fazolkami. Taky váš člověk, že.“

„Dobrý Moravan, ja, ja.“

„Ale jejich synové jsou normální...“

„Normální? Inteligence silně nad průměr, i pro vyšší třídu. Pevný charakter a osobní integrita.“

„To nemusí být vždy výhodou...“

„Záleží na jejich budoucí profesi,“ neodpustil si lékař, který měl o právnících smíšené mínění, od té doby, co mu jeden z nich odloudil ženu, o kterou nestál, ale pak ho připravil i o milovaný dům.

Augusta pokračoval: „Výška 180 plus minus dva centimetry. Šest stop,“ pomohl svému protějšku.

„A dcerušky?“

„Pokud se nějaké narodily jinde než u nás, nebyly nikdy jaksi pro mamince,“ zvedl ruku půl druhu metru nad perský koberec.

„Není to škoda, když jsou tak skvělé?“ zalitoval americký právník a v duchu se pobavil představou dětsky nevinných dcerek ve společnosti zkažené zlaté mládeže.

„Pár desítek případů ještě nedělá statistiku,“ poznamenal lékař.

„Všechny kombinace mimo lázně tak zatím vycházejí,“ konstatoval právní zástupce Sdružení. A nevěsty si také vždy a kdekoli uchovávají vlastnosti, pro které jsou vyhledávány.“

„Až na tu jednu,“ ušklíbl se světácky doktor. „Co vám uklouzla!“

„My přece nikoho nedržíme,“ zareagoval Augusta chladně. „Kromě toho, Lidunka, ... tedy Lilith, na kterou zřejmě narážíte, nebyla naší absolventkou, a navíc měla slabší původ. Její prababička pracovala jako služka v hospodě. Bylo naivní odejít do světa jen tak sama.“

„Psal se, že policie vyšetřovala únos!“

„Policie! Nikdo o nich tenkrát nevěděl. Neměly odbornou průpravu, ochranný kontrakt, ani osobní společnosti.“

„Ale ta publicita vám přišla vhod.“

„Takovou publicitu rozhodně nepotřebujeme!“

„Teď už ne. Ale když jste začínali...“

„Jak jistě víte, nevěsty přicházejí s certifikátem zachovalosti!“

„A kdo vystavuje to... osvědčení?“

„Doktor Paleček. Od počátku jejich osobní lékař, majitel lázeňského areálu a místopředseda *Sdružení rodičů a přátel!*“

„Takže – váš člověk...“

„Jako většina veřejnosti jste bohužel nepochopil podstatu odlišnosti našich dívek. Nemusíme je držet pod zámkem. Jsou přirozeně cudné a na rozdíl od většiny moderních žen mají silný smysl pro jedinečný citový vztah a rodinu. Byly by z nich skvělé manželky a matky i bez jejich zvláštních pŕvabů!“

„U nás platí to, co vidíme na vlastní oči,“ prohlásil doktor medicíny. „Doporučuji provést nezávislou lékařskou prohlídku!“

Pohledy zástupců obou stran padly na internistu, který se zarazil, zrozpačitěl a zčervenal. „To bude v pořádku,“ řekl po vteřině americký právník. „Technické parametry pokrývá záruka.“

Položil prostředník na senzor, odjistil zámek na svém kufříku a vyňal zapečetěnou obálku s návrhem předmanželské smlouvy. „Jménem svého klienta předkládám předběžnou nabídku,“ prohlásil slavnostně.

Augusta uložil neotevřenou obálku do svého sejfu, na místo složky převázané růžovou stuhou, kterou obřadně předal právníkovi druhé strany: detailní specifikace a výsledky všeobecných i důvěrných testů nevěsty doporučené Sdružením“.

Američan souhlasně přikývl: „Kdy může být přistavena?“

„Za dvanáct měsíců.“

„Ale my jsme doufali...“

Augusta vychutnával svoji pozici: „Víte, jak dlouho se dnes čeká na samotný záznam? Ale především – je jí sotva sedmnáct.“

„Chápu, jenže klient je netrpělivý.“

... Delší pozdržení, větší potěšení, představoval si právní zástupce slastné napětí oddalovaného spojení.

„Bohužel. Plnoletá bude až napřesrok,“ řekl.

Jeho americký protějšek rezignovaně přikývl, zavřel složku a chystal se ji vložit do bezpečnostního kufříku.

Lékař k němu přistoupil a přečetl jediné slovo, zlatě embosované na hedvábných deskách: LUCIA.

Víko zaklaplo.

V učebně posledního ročníku zvláštní školy pro odlišné dívky probíhala dopolední výuka jako obvykle.

Po smutných zkušenostech se stálými pedagogy obou pohlaví, kteří po několika měsících ztráceli hlavu z neopětované lásky, prosadila Irma praktický koncept ‚hostujících specialistů‘.

Neomezený rozpočet jí umožňoval zvat nejlepší odborníky a význačné osobnosti z nejrůznějších oborů. Někteří vedli dívky několik měsíců, jiní přijeli třeba jen na jediný, úzce zaměřený seminář.

Důraz byl kladen na aplikovanou psychologii, komunikaci, zdravotědu a komplexní péči o malé i velké, ale i na schopnost generovat originální nápady, kterými něžněnky okouzlovaly, bavily a inspirovaly své muže i okolí. K dobré výchově patřilo, kromě hry na hudební nástroje, zpěvu, kresby a malby i vyjadřování myšlenek a citů perem, a umění duchaplné konverzace. Empatii a vmýšlení měly vrozené.

Ředitelka kultivovala ve svých svěřenkách i všestrannou tvořivost a tvůrčí vztah k životu, s nímž nikdo nezestárne ani nezevšední.

Ve své kariéře pohledné samostatné ženy, která všude byla a všechno zkusila (a jak místní dodávali ‚se všemi‘), Irma pochopila, že nezávislost a ženskost se nevyklučují. Svým družkám, které naletěly na emancipaci a staly se uštvanými pracovními silami, ale pomoci nedokázala.

Děti neměla. Zpočátku na ně nebylo ani pomyšlení a později, když se v ní mateřské touhy ozvaly, žádný muž se všemi atributy, které nalézala tu a tam jednotlivě, nebyl k mání.

Nakonec by přijala i nejlepší z možného, ale biologické hodiny, které se jí v důsledku příliš intenzivního života asi trochu předcházely, došly.

Na konkurz hlavní vychovatelky se přihlásila bez velkého přemýšlení v období, kdy cítila, že potřebuje podstatnou změnu.

Než předstoupila před městskou radu, požádala o setkání s dívkami. Nevěřila všemu, co o nich slyšela, ale cítila, že jde o něco výjimečného.

Ve staré škole, kam tehdy ještě chodily s ostatními dětmi, přistoupila k hloučku, který se držel stranou.

Všimla si, že jedna z těch malých okatých dívek přejíždí očima křížovku, a nabídla jí přátelsky stříbrnou tužku.

Se zájmem si pisátko prohlédla, ale poděkovala. „Už to mám v hlavě,“ řekla skromně a odrecitovala tajenku.

„Vy nás budete učit?“ okamžitě pochopila druhá.

„I co není v knihách?“ zadoufala třetí.

Čtvrtá požádala očima o dovolení a upravila jí účes.

Takový materiál!, pomyslela si Irma, a hluboko v ní se možná ozval i mateřský instinkt. – A jak mě potřebují!

Mezi nervózními učitelkami a bezradnými psycholožkami zazářila a šarmantním vystupováním komisi okouzila.

Až na to, že nikdy neučila ani nevychovala.

„Máme na mysli jakousi... rodinnou školu – ovšem na té nejvyšší úrovni,“ prohlásil tehdy starosta.

„Všichni víme, co je skrytým smyslem rodinných škol,“ navázala Irma. „Tak výjimečné dívky by ale neměly skončit jen jako prvotřídní manželky. O ně by se měli ucházet nejúspěšnější muži z celého světa!“

Neuniklo jí, že si členové komise vyměňují souhlasné pohledy. To ještě netušila, jak napoprvé podcenila jejich potenciál. Ani se nezeptala na plat a vymínila si jen právo na osobní život bez přílišných omezení.

Augusta, který tou dobou teprve získával vliv v nedávno založeném *Sdružení rodičů a přátel školy* její minulost zkontroloval, kam až dosáhl, a navrhl řešení: Ženě, pro kterou byl celý svět jedna velká vesnice, budou umožněny pravidelné daňově odečitatelné „studijní dovolené“.

Čas od času odlétala Irma do vzdálených zemí a na exotické ostrovy a ze svých cest se vracela diskrétně osvěžena na duchu i na těle, starými i novými přáteli.

Místních známostí se ale za to musela dobrovolně vzdát.

Ted, po sedmi letech v ředitelské funkci, procházela uličkou, která rozdělovala třídu na dvě poloviny. Vlevo, v nižších lavicích seděly čtyři drobné dívky, vpravo čtyři jejich hřmotné spolence.

„Slzy jsou krajní zbraní v arzenálu ženy,“ řekla. „Ke konfliktu ale nemusí vůbec dojít, je-li výsledek předvídatelný.“

Vybavila si nedávnou přednášku odborníka na moderní zbraně, která nadchla bony. Něžněnky zase fascinovalo dětinské nadšení, s nímž ten muž popisoval své smrtonosné hračky.

„Dávejte pozor...“ Usmála se bezstarostně, ale pak její tvář ztvárněla a plynule přešla k posmutnění, s výrazem bezradnosti.

V příštích vteřinách jí skanuly velké slzy. Pro dramatický efekt maličko počkala, osušila si oči krajkovým kapesníčkem a opět se usmála.

„Jste nadprůměrně citlivé. Nezapomeňte, že tvář zůstane čistá, jen když pohnutí vytryskne ze skutečných emocí, z hloubky vašich nejsmutnějších vzpomínek!“

Čtveřice chův udělala vsedě vlevo vbok a pozorovala své svěřenky.

„Tak ještě jednou, ladies. Tvářičky vážněly a smutněly. Tři už zaplakaly, čtvrté se nějak nedařilo.“

„Jako u jiných prostředků účinek nespočívá v častém užívání, ale ve vědomí té možnosti,“ pokračovala ředitelka v obchůzce. – „Terezo?“

„Když mně nic smutného nenapadá.“

„To ti tedy závidím. Tak si třeba vzpomeň si na svoji starší sestru.“

Dívka svésila hlavu. Dlouhé vlasy jí přepadly přes tvář a ramínka začal otřásat pláč.

... Lidunka.

Prověření instituce, produkující v odlehlém lázeňském městečku ideální nevěsty, se vymykalo obvyklým aktivitám detektivní agentury, užívané konsorciem k objasňování stále rafinovanějších pojišťovacích podvodů.

Osobní zájem samotného generálního ředitele však učinil z tohoto zadání prestižní úkol.

V záznamech z vyšetřování zmizení nezletilé Lídy Slámové, později prezentované v časopisech a filmech pornografického charakteru jako Lilly Small (Malá), Narrow (Úzká) či Tight (Těsná), byla nalezena jména podezřelých i svědků té události.

V redakci obrázkového časopisu pro nenáročné čtenářky se den po uzávěre nacházely jen dvě osoby.

V křesle před obrazovkou počítače se rozvaloval zástupce šéfredaktora.

Uprostřed místnosti seděl na židli, vojensky zpřímá starší vysoký muž. Aktovku se záznamníkem postrčil už na počátku rozhovoru před sebe.

„Pokud byste si ještě cokoli vybavil...,“ povstal a přihodil k obálce ležící výmluvně na hromadě výstřížků starých článků, vizitku se svým (krycím) jménem a číslem přímé linky do ústředny agentury.

Novinář zahrál nezájem a vyhlédl oknem do šedivého dvora.

I přes vlažnou reakci vycítil protřelý vyšetřovatel u ‚zdroje‘ nedostatek hotovosti i zábran a usoudil, že se brzy ozve.

Pokynul mu na rozloučenou a obrátil se k odchodu.

Jakmile zacvakly dveře sáhl reportér dychtivě po obálce a začal počítat.

Když vstoupila do místnosti bez zaklepání energická žena v koženém žaketu, sotva stačil přehodit přes zálohu rozevřenou noviny.

„Co chtěl?!“ zeptala se bez okolků.

„Kdo, kdy, kde...?“ parodoval základní otázky detektivů.

„Jak a proč!“ pokračovala. „A za kolik!“ dodala.

„Chtěl jen nějaký starý materiál. Píše knihu nebo co...“

„Nebo co?“ sáhla pod hromadu výstřižků a vytáhla hrst tisícovek.

„Spisovatel a neví, co s penězi?“

Mezi papíry poházenými na stole jí padl do oka článek, natukaný ještě na psacím stroji. „Tak proč nezašel do archivu?“

Prelétla první stránku: „Copak to tu máme?“ nasadila ironický tón.

„Lidunka? ... Později Těsná Lilly? – Sen moderního muže!“

Marně se jí snažil vytrhnout z ruky koncept své staré reportáže.

„Už dělají to vyžle i nafukovací! Mrkací a mluvící! Na všechno říká ano. Ano, ano!“, nasadila dětský hlásek.

Unikala mu a v běhu obracela stránky.

Náhle se zarazila: „Tys tam byl?“

„Tenkrát jsme ještě jezdili do terénu!“ Na okolních obrazovkách se nabízel výběr hotových textů.

Před očima mu vyvstal zámeček na kopci nad údolím s lázněmi. „Sbíral jsem tam nějaký materiál, zrovna když zmizela,“ dodal smířlivěji.

„Na článek o dlouhověkosti,“ odpověděl, než se stačila zeptat.

„Ke všemu nás ještě přežijí?!“ vybuchla.

„Je tam domov důchodců s nejvyšším věkem.“

„Nejstarší jsou snad v Japonsku!“

„Ale tam nemají domovy důchodců.“

„Přes ulici unášejí pornohvězdu první velikosti a ty se ptáš stařenek, kdy s tím přestaly!“

„Byla tenkrát jen obyčejná holka z kanceláře a nikoho nezajímala.“

Vybavil si klenutou místnost podatelny obecního úřadu. Drobná dívka s velkýma očima se na něj usmála a domluvila mu setkání se starostou nazítří. K plánovanému interview pro časopis už nedošlo.

„Rekonstrukci dělali tři dny potom, co nepřišla domů,“ dodal.

Kolegyně zatím pročítala celý text. „Tohle v novinách nebylo!“

„A nebude!“ vytrhl jí svazek vybledlých listů. „To jsem podepsal!“

„Tys něco podepsal policii? Ale proč?“

„Ne, policii ne. ... Na tom už nezáleží.“

„Ne?“ odsunula vrstvu novin překrývající peníze.

„To s tím nemá co dělat!“ cpal si bankovky do kapes.

„Jak myslíš,“ mávla lhostejně rukou. „Já už pro dnešek končím...“

„Nezajdeme na jednu?“ řekl, jak očekávala.

„Já tě pozvat nemohu. Na to emancipace nestačí.“

„V otázce placení zůstává feministické hnutí staromódní.“

„Ale jinak staromódní nejsem...“ smyslně se protáhla.

Vůně jejího podpaží mu nebyla nepřijemná.

„Takže ta první, která všechno spustila, jen tak vysedávala v kanceláři?“ podivil se generální ředitel, když si vyžádal nejnovější zvěsti.

Šéf detektivů, rozložený v koženém křesle, upil z broušené sklenky a znovu spustil záznamník.

Z reproduktoru zazněl jeho hlas se stejnou otázkou a vzápětí hlas novináře, který se s tou dívkou před sedmi lety osobně setkal:

„Byla to obyčejná holka z podatelny. Mluvil jsem s ní, když jsem byl na radnici u starosty. Za přepážkou měla stupínek. Při rekonstrukci ji představovala její mladší sestra.“

Ředitel navenek studoval zprávu, ale bedlivě naslouchal.

„Ta sestra byla také jednou z nich?“ napadlo náměstka.

Detektiv přikývl a posunul záznam kupředu.

„Sestry někdy jsou, ale ne vždycky. A jen, když se narodí a vyrůstají tam u nich.“ vysvětloval uplácený novinář shovívavým tónem.

„Bratři ne, ti jsou vždy normální. ... Prý by stačil jeden takový a rozjeli by to tu jako od Adama – ale úplně jinak!“

Generální zastavil pohybem ruky přehrávku: „To snad ne!“

„Nějaký profesor přišel s takovou šílenou teorií...“ dodal náměstek.

„Kdyby jako dva takový měli děti?“ přemýšlel nahlas generální.

Čím víc tu možnost zvažoval, tím víc se mračil. „Nejvíc škod nadělají nesmysly, kterým lidé uvěří!“

„Naštěstí to jsou vždycky holky. A jde o typicky ženské vlastnosti.“

„Co? – Poslušnost a oddanost?!“ zvedl šéf obočí.

„Pokud by někdo takový existoval, musel by být i hodně při penězích, aby mu jednu prodali!“ dodal náměstek pobaveně.

„Doporučili!“

Nakonec se usmál i generální ředitel. „S takovou konkurencí by ty naše světlavé dvoumetrovky časem vyhynuly“.

„Na nezám,“ dodal náměstek.

V opuštěném bytě běžela od rána televize. Mezi poházeným prádlem a starými novinami se povaloval kdysi drahý fotoaparát.

Na stole vedle zaprášeného počítače zbyla od snídaně půlka tvrdého rohlíku a sklenice s kávovou sedlinou.

Na televizní obrazovce moderátor právě oslovoval šedovlasého muže s motýlkem: *„K jakému závěru tedy konference došla?“*

Učenec se natočil ke kameře a spustil přednáškovým tónem: *„Problémy spojené s přibývajícím výškou populace představují výhledově enormní zátěž pro zdravotní a pojišťovací systémy. Obzvláště nevitáný je tento trend u žen...“*

Do bytu vstoupila nesourodá dvojice. „Koho tu máš?“ zažertoval muž.

„Vždycky to zapomenu vypnout.“

Obrazovku zatím ovládla statná dáma s výrazně nalíčeným obličejem: *„Jako žena a za všechny uvědomělé ženy, se musím, co nejrozhodněji ohradit!“* přerušila vědce.

Reportérka zamkla zevnitř dveře; jednu lodičku odkopla a do druhé schovala klíče, aby jí návštěvník neutekl. Novinář se zatím svalil na gauč a s otupělým výrazem sledoval konflikt v televizním studiu.

„Výška je přirozený faktor a pokusy omezit přirozený vývoj vycházejí ze zastaralé představy o podřízené roli ženy!“ ječela teď feministka na rozšafného vědce ze staré školy.

„Postavím na kafe,“ zachytil novinář hlas kolegyně z kuchyně.

„Jakákoli diskriminace...“ běsnila Amazonka dál.

„Ale o to tu vůbec nejde,“ zkoušel učenec přerušit její monolog.

„Nechte mě laskavě domluvit!“ převálcovala ho.

„To je přece nesmysl!“ zavzdoroval.

Aktivistka se odmlčela a zamračila. *„Ted' jsem ztratila nit!“* obvinila oba muže ve studiu.

Starý pán povstal: *„Jako vědec odmítám diskutovat šitíčko.“*

Moderátor ho zatlačil zpátky do křesla a s prosebným výrazem se obrátil k zástupkyni žen: *„Jak všichni víme, pan profesor patří mezi přední světové genetiky. Snad by mohl závěry symposia trochu rozvést...“*

Učenec si změřil oponentku přes drátěné brejličky: *„Zjednodušeně,“* uklonil se jí. *„Během statisíců let se velikost homo sapiens ustálila na optimu 160, respektive 150 cm pro samice.“* Znovu se uklonil dámě.

„V několika posledních generacích však došlo k dramatické odchylce od této normy. Dnešní dlouzí a hubení budou jednou těžcí a nemohoucí.“

„Váha roste s třetí mocninou výšky, ale plocha kloubů, které vše nesou, se zvětšuje pouze na druhou. Tato disproporce...“

Feministka, přetékájící z kostýmku, zamávala rukou jako ve škole: *„Promiňte! Nejsem matematicka, ale od čeho máme aerobik?“*

Novinář vstal z gauče, aby překonal ospalost a odpotácel se do rohu místnosti prozkoumat jakýsi stroj se šlapadly.

Reportérka vypnula zvuk. Profesor na obrazovce vyskakoval a mával pažemi. „Hele, jak s ním cvičí!“ ukazovala pobaveně.

„Au!“ pokoušel se její kolega přehodit nohu přes sedlo.

„Aspoň dáš pokoj!“ přistoupila k němu, když se usadil.

„Podívej, jak před ní utíká za kameru!“ řekla, a přejela sedícího muže jako náhodou nadry. „Bojíte se, že vám přerosteme přes hlavu!“

Přešla k televizi a vypnula i obraz. „Raději něco povídej.“

„Já? Teď? A co?“

„Nejlíp mě dostane do nálady nějaká story. A ty umíš vyprávět...“

„Dej mi téma a já ho rozvinu!“ řekl polichoceně.

„Cokoli, nějaký příběh. Třeba... o těch lázních?“

Věděl, že s ním manipuluje, ale tak blízko k cíli neměl sílu vzdorovat.

Usedla za ním na prodloužené sedlo rotopedu, přitiskla se k němu a položila mu hlavu na rameno.

Zavřel oči a přenesl se v místě a čase nazpět k pavilonku u pramene.

... Tenkrát ještě čněly nad kupolí zbytky rudé hvězdy.

Mezi hromadami zahradního nábytku se tam scházel s láskou ze svých studentských let. Byla už dlouho sama.

Její manžel, podnikatel, nadělal dluhy a musel zmizet...

Doteky stehem kolegyně mu teď připomínaly milostné hry s opuštěnou paničkou, také obkročmo, na lavičce v lázeňském parku.

Do vzpomínek začal zvolna otáčet pedály:

„Bylo – nebylo, bude – nebude.

Samé holky, a ne a ne vyrůst. Ty první se narodily uprostřed války.

V patnácti vypučely, ale pořád zůstávaly takové dětské.

Několik jich pak ještě přibylo o deset let později.

Všechny se šťastně vdaly a měly děti – většinou obyčejné kluky a holky.

Jen tu a tam zase ty drobněnky. Někdy se narodí i normální matce; stačí, že to bylo někdy předtím v rodině. Lázně vrátili synovi původního majitele; neměl chudák ani na opravy, ale všichni mu záviděli...“

Ještě po sedmi letech si vybavoval jejich první setkání.

Když zahlédl v parku doktora s dětmi, zůstal za hromadou skládacích židlí v zákrytu altánu. Trojice došla až k prameni.

„Tady stávala,“ ukázal Paleček na zbytek soklu. „Jako by vystupovala z mořské pěny...“

„Afrodita?“

„Otec chtěl, aby ji ten sochař udělal víc po našem; takovou statnější, krev a mlíko.“

Starší dívka vyklouzla ze sandálků a vyhoupla se na obrubu kašny. Odtud přeskočila na čtverec základu, který se rýsoval těsně pod hladinou a strnula v póze Venuše.

*„Jako živá! Mohla bys tu pozovat v pracovní době.“
„Lepší než vařit kafe starostovi!“
„Museli by tě ale nejdřív vykrmit,“ dodal starý pán.
„A pocukrovat!“ poskakovala kolem nádrže menší dívka.
Živá socha se zahleděla do prázdna, jako by v myšlenkách odlétla někam daleko. Pobaveně ji pozorovali.
„Vrať se na zem!“ šplouchla na ni ta druhá pár kapek a vyjela na obrubu.
„Nejsi zamilovaná?“ poškádlil ji doktor.
Dívka přeskočila z podstavce zpátky na okraj nádrže k mladší sestře. Nevědomky tam vytvořily sousoší panenek jako z mišeňského porcelánu.
„O nás nikdo nestojí. – Pod míru!“
„A kdo si vzal vaši prateť?“ uklonil se jim divadelně doktor.
„To se ještě neříkalo, že jsme divné!“
„Jste nejlepší!“
Sestry na kamenné obrubě spojily ruce a poděkovaly mu tanečkem v odvážném kabaretním stylu.*

Novinář se ponořil do vzpomínek...

Reportérka usoudila, že je zmožen alkoholem, a když bezděčně zakňučel, zvýšila hlas. „Tu starší potom unesl ten cirkusák?“

Novinář otevřel oči a zamžoural do světla. „Mluvil s ní na radnici a měl záznam v trestním rejstříku, ale nic mu nedokázali.“

Rekonstrukci, podloženou převážně jen výpovědí podezřelého, si doplnil podle svých představ. Přivřel oči a znovu se opřel se do pedálů, jako by odjížděl do minulosti...

„Dobrý den,“ pozdravil přichozí ve dveřích podatelny.

Místnost v prvním patře radnice byla prázdná, jen z pozadí k němu doléhalo natáčení vody. Zvuk ustal a do kanceláře vešla drobná dívka.

„Dobrý den,“ usmála se a ladným pohybem zapnula konvici.

„Je tu někdo... dospělý?“ zeptal se opálený muž.

„Ano, já,“ vystoupila na stupínek za pultem a povyrostla.

„Promiňte, vypadáte tak mladě,“ řekl pohotově a přistrčil jí doklady.

„Vy zde pracujete? Výborně! Jen jedno razítko bych prosil...“

Přelétla očima jeho živnostenský list: „Hned se zeptám.“

Nahlédla do vedlejších dveří: „Je tu nějaký pán ohledně pojízdné herny.“

„Unikátní počítačové hry, virtuální realita,“ nakláněl se provozovatel blikající maringotky přes přepážku. „Rozvíjení kombinačních schopností a bystření mozků mladistvých!“ volal.

„To musí starosta!“ V hlase tajemníka nebyla špetka zájmu.

„Počkáte si, nebo přijdete později?“ zrozpačitěla dívka.

V té chvíli si návštěvník zabraný do svých problémů poprvé povšiml jak je ta útlá dívka zajímavě jiná.

A vzápětí už si ji představoval v blýskavém cirkusovém trikotu...

„Pane Cypriáne?“ slyšel účastný hlas. „Není vám dobře?“

„Promiňte, slečno... slečno...“

„Lída Slámová. Jsem tady na praxi,“ usmála se.

Lída? Lydie, Lilien, Lilly... už jí vymýšlel jméno. Konvice zapískala a dívka se svižně otočila. Zachytil ten pohyb a před jeho vnitřním zrakem pokračovalo potočení piruetou. Pohyb se zrychlil a obraz akrobatky v kratičkém kostýmku ze stříbrných šupin se počal naklápět. Nakonec rotovala hlavou dolů, v kotníkovém závěsu, s přepadající sukénkou...

Uprostřed těch libých představ se rozléty dveře a vešel starosta.

Pokynul dívce a oslovil tajemníka: „Něco nového?“

Návštěvníka ignoroval.

„Volala vaše paní matka. Chytila prý na dvoře dva‘... Úředník se zarazil a pohlédl nejistě na cizince. „No... ty...“

Otec města byl po vydatném obědě trochu pomalejší. „Cože?“

„Ptali se, jestli by jim neprodala ty slepice, co si tam vybírali...“

„A u jiných nenakupovali?“

Tajemník pokrčil rameny: „Lidi ještě nepřišli z práce.“

... Snad už odtáhli jinam, zadoufal starosta a rozhodl se přece jen věnovat pozornost žadateli. Ve své funkci jasně rozlišoval mezi místními občany s volebními hlasy – a všemi ostatními.

„Dobrý den, pane starosto,“ spustil Cyprián poníženě. „Jsem osvětový pracovník, specialista na kombinatoriku...“

„Pojízdná herna,“ napověděl tajemník s despektem.

... Za měsíc shrábnu víc, než ty za rok, ouřado! odhadoval návštěvník a uklonil se i jemu.

Starosta zatím zkoumal registraci a licenci.

Takže vy... „zvyšujete odbornou úroveň mládeže a manuální zručnost?“ citoval. „Co se dá dělat,“ mávl rukou.

„Nejlépe se osvědčují místa v okolí škol, v okruhu působení učitelské autority,“ zkoušel Cyprián své štěstí.

„To byste musel až do sborovny, pod stůl,“ povzdechl starosta.

„Děkuji mnohokrát.“ Než vyšel na chodbu, ještě jednou si prohlédl dívku, která ho čím dál více fascinovala.

Lídka zatím chystala kávu a starosta už věřil. Vhodila do většího šálku dvě kostky cukru a do menšího dvě tablety sladidla a sama oběma mužům zamíchala.

„Ještě loni tu byl s řetízákem!“ prohodil tajemník.

„Města by měla mít zase hradby.“

*Dívka postavila před starostu šálek na talířku se sušenkou.
,Jedna malá, sladká..., ‘ neodpustil si obvyklý žert.
,Nikdo to neumí jako ty!’*

Když se do světa rozlétla videa s Narrow Lilly *,Nikdo to neumí jako ty!’* nesmělo chybět na konci žádného čísla.

Novinář přestal šlapat. Jeho kolegyně přinášela od kuchyňské linky podnos se dvěma hrnky. Cítil vlnu neadresného vzrušení. Sklouzl z rotopedu, přešel k pohovce a usedl vedle ní.

„Jedna velká hořká?“ ironizovala reportérka.

„Ten komediant se na ni vyptával. Kde bydlí a tak. To mu přitížilo. Ale tu noc, kdy se nevrátila domů, byl prokazatelně jinde.“

Polkl koncentrovaný životabudič a otrásl se. „Já měl také alibi, jenže byla vdaná. Nakonec jsem musel stejně všechno vyklopit a zmizet.

Její manžel se mohl kdykoli vrátit. ... Jinak bych tam zůstal – a psal.“

Kolegyně si ho zkoumavě prohlížela.

„Dobře! Někdo to chtěl ututlat,“ nevydržel její pohled. „Přesvědčili mě, že bych neměl... V zájmu všech.“

„Koupili si tě.“

„Byl jsem v obtížné situaci.“

„Život je obtížná situace.“

Vstal, přikročil k umyvadlu a opláchl si obličej chladnou vodou.

Žena se schoulila na pohovce. „Stanu se menší a ještě menší...“

„V té figuře to není.“

„Tak v čem?“ narovнала se. „Když jsi takový expert! Mají snad něco, co já nemám – a větší?“ vybuchla.

„To se nedá vysvětlit. Jsou... jako sluníčko!“

„To by se vám hodilo!“ řekla s nenávisí.

Večer nakonec nesplnil očekávání.

Před osmou počala mlha řídnout. Kam oko dohlédlo se rozkládala rovná plocha, jen tu a tam vyrážela mezi čtverci betonu stébla trávy.

„Three, two, one – go!“ odpočítal ženský hlas do vysílačky a v dálce zaburácel motor. Zvuk vyladěného stroje překrylo kvílení pneumatik.

Nejprve se vynořila střecha a čelní sklo, potom reflektory a maska sportovního vozu, kličkovacího mezi kužely na přistávací dráze bývalého vojenského letiště.

Irma na cílové čáře stiskla stopky podruhé.

Automobil, stržený do kontrolovaného smyku, zastavil proti směru jízdy. Řidič v kombinéze a ochranné přilbě vypnul motor a kráčel ke skupince shromážděné kolem ředitelky školy.

„Dvacet dva sedm,“ odečetla čas.

To už byla přilba dole. „Dobry?“ prohodila Ančka, která zajela zatím nejlepší čas.

Antea se na ni usmála. Obdivovala výkony družiček, aniž by se jim toužila vyrovnat. Vmýšlet se do druhých bylo zajímavější.

Bona předala přilbu další na řadě a rozejpala si zip hluboko pod pas. Jemné prádlo na vypracovaném těle žádnou z žen nepřekvapilo.

„Vpřed to ujde,“ řekla ředitelka. „Ale z čelního ohrožení musíte umět i rychle vycouvat!“

Vyhlička na couvání mezi kužely narušila samolibou náladu řidiček.

„Jako při tanci,“ ignorovala vlnu nevole. Uchopila v roli tanečníka nejbližší z přihlížejících dívek, zavřela oči a čekala.

Terezka pochopila. Zavlnila se doleva a doprava, aby zachytila situaci za sebou a svižně a bezpečně ji provedla tanečnickými kroky mezi bonami.

Až když se zastavily, otevřela Irma oči. Pozvedla ruku a útlá dívka se pod ní ještě zatočila na špičkách jako baletka.

„Myslí, že nás vedou, ale my víme své!“ usmála se na velké i malé. Nasedla do sportovního vozu a zvolna dojela na konec slalomové dráhy. Až tam tři stovky koní zaburácely.

Antea stiskla tlačítko stopek.

Irma v mladších letech bodovala v nejedné rally doma i v zahraničí a nevěděla jen proto, že si vážila života.

Bezchybně proklíčovala pozpátku mezi oranžovými kužely do vyznačeného obdélníku a vyhoupla se z kabiny.

Stopky ukazovaly stejný čas jako Anče při jízdě vpřed.

„Dvanáct šest!“ ubrala jí desetinku Antea a vynulovala časomíru.

Nepřemýšlela proč a nikdy by to neudělala pro sebe. Jen cítila, že tím prospěje všem.

„Tohle vás čeká příště,“ obrátila se ředitelka spokojeně k chůvám.

„Teď si ještě zopakujte nástupy a výstupy.“

Skupinka se rozmístila po stranách vozu. Jen Anteu si odváděla stranou.

„Chápu tě,“ řekla mírně. „Je přirozené, že citlivá a zodpovědná žena má před tak důležitým krokem pochybnosti. Všechny před tebou je měly! Ale Sdružení chce pro vás to nejlepší...“

„Co je nejlepší?“ vyhrkla dívka nešťastně.

„Nejde o peníze. Kompenzace rodinám a městu jsou podstatné, ale při tak velkém zájmu určíme podmínky my!“

Přehlédla bony, které opodál přidržovaly dvířka svým svěřenkám.
Jen jedna stála stranou.

„Navíc máš štěstí, že ti bude oporou starostovic Ančka, je nejlepší.“

Pohlédla dívce zkoumavě do očí: „A tobě se pan Simon přece taky líbil na videu.“

„Je to dobrý člověk,“ řekla Antea vážně a upřímně.

„A má tě už teď strašně rád.“

„Ale já nechci, aby mě měl tak rád!“ zajíkla se. „Když mě ještě ani nezná! Chtěla bych někoho potkat jen tak! Abych ho mohla každý den poznávat – a on mě!“

„Měla bych tě nechat opakovat ročník,“ povzdechla ředitelka.

Obřadní síň se nacházela v prvním poschodí starobylé radnice.

Po renovaci, financované výchovnou a ochrannou organizací jako dar obci, sál jen zářil a starosta i jednatel Sdružení tam přijímali návštěvníky, na něž chtěli udělat dojem.

U dlouhého stolu pokrytého výkresy, náčrty a fotografiemi se skláněl nad katastrální mapou architekt z hlavního města.

„Pro vaše účely je ideální tento pozemek,“ objel obrácenou tužkou zelený lichoběžník.

„Na té loučce má doktor včely,“ řekl starosta. „Neprodá.“

„Včely?“ nevěřil svým uším návštěvník. „Takže... pak už jen tahle stráň, když se vyčistí,“ ukázal.

„Porazit mu lípu? Pod kterou se scházel s Růženkou úženkou před šedesáti lety!“

Architekt usoudil, že starosta preferuje pozemky na druhém konci obce, které mohla uvolnit jeho rodina – po štědrém vykoupení.

„Všechny vaše parcely přijdou vhod na přidružené provozy,“ ujistil ho.

„Budova Institutu ale musí mít dominantní polohu!

Třeba by ten doktůrek prodal někomu odjinud?“

„V tom není nic osobního,“ řekl starosta. „Zkoušeli jsme už všechno. Neprodá a šmytec!“

„Musí mít velké jmění...“

„Nemovitosti nejsou hotovost. A co dostane z nájmu, vrazí hned do toho svého starobince,“ řekl právník. „Je to otázka času. S juniorem už nebudou problémy – jen výdaje.“

„Přece není normální, být tak dlouho při síle!“ vybuchl starosta. „Ten dědek něco ví!“

„Jeho otec se zastřelil,“ poznamenal Augusta nadějně.

„Ale tomu lázně vzali!“

„Třeba ta voda opravdu účinkuje,“ ozval se architekt.

„Samozřejmě že plánujeme stáčírnu i export,“ přikývl starosta.

„Ale rozборы... Mezi námi... Sotva prošla normou.“

„Ovšem, když ji dáme na trh s atraktivní vinětou...,“ usmál se právník.

„Už jsme zaregistrovali ochrannou známku.“

„Trojici vodních žínek,“ doplnil starosta a zamnul si ruce.

Architekt zamlada udivoval uměleckými vlohami, jak tomu u dětí z lepších rodin bývá, a máti z něj chtěla mít dirigenta. Shlédl tolik oper, že znal repertoár hlavní scény nazpaměť.

V duchu se přenesl do naplněného Národního divadla. Světla pohasínala a šum obecenstva ustával. Do ticha odklepl taktovkou nástup a orchestr spustil Dvořáka. Přeskočil úvodní pasáže a přešel rovnou k oblíbené árii tří vodních žínek z Rusalky:

Mám, mám, bílé nožky mám, zpívala první.

Mám, mám, zlaté vlásky mám, vynořila se její družka.

Svatojánské mušky, slétají se v nich, pokračovala třetí.

„Reklamní klip natočíme v operním stylu!“ zvolal. Přivřel oči a představil si kameru, najíždějící středem parku k barevně nasvícenému prameni.

Hudba sílí, vodní víly v průsvitných závojích se vynořují, zpívají árie, zvedají bílé nožky a rozprostírají na odiv zlaté vlásky.

Za nimi vystupuje z vln obří láhev místní minerálky, na jejíž etiketě jsou vyobrazeny tytéž dívky – v identických pózách.

A do toho promlouvá on sám prsním barytonem:

„Krása - a sto let. A nebude to bolet!“

Pod starou lípou, v půli cesty k zámku, polehávaly tři velké ženy.

Blančina bona vzhlédla a rozeznala v koruně patičku ,té své‘.

„Je tě vidět!“ Dívka zakmitala chodidly a spustila hravě:

„Mám, mám, bílé nožky mám...“

Terinka se přidala: „Mám, mám, zlaté vlásky mám.“

Bony si ostentativně vrazily prsty do uší.

Za záhybem cesty se objevil starý doktor s mladším vyšším mužem. Chůvy vstávaly, přestože jim pokynul ,pohov‘.

To už zachytil popěvky dívek, které netušily, co se pod nimi děje, a pokračovaly v operních variacích.

Družičky potřásaly pohoršeně hlavami.

„Tonička tu není...“, povšiml si doktor, že i její bona chybí.

„Šly na zámek. Za paní Martou.“

Když něžněnky v koruně stromu zachytily mužský hlas, zpěv ustal a shora zazvonil smích.

Paleček bodře zasalutoval trojici strážkyň a odspěchal za synem, který zatím pokračoval loudavě v cestě.

Po chvíli opět zazněl zpěv.

„Není to krása?“ prohodil otec, když svého jediného potomka došel.

Junior nesdílel jeho nadšení: „Je to... nepřirozené.“

Starý pán potřásl nechápavě hlavou a zamával zpátky k lípě.

Zblízka bylo zřejmé, jak naléhavě potřebuje zámek opravy.

Omítka opadala už před lety a původní klenutá okna nechal stavební odbor Národního výboru vybourat a nahradit standardními třídílnými. Nad překlady zely praskliny a po obvodu zdí stoupala vlhkost.

Jen pohled na město v zeleném údolí a na modravé horské hřebeny oddělující kdysi Východ od Západu se s lety nezměnil.

Terasa nad druhým nádvořím, zbudovaná při přestavbě opevněné tvrze na honosnější renesanční sídlo, čelila jihozápadu. Když vysvitlo slunce, probírali tam důchodci dávné časy i včerejší televizi.

Zády k výhledu seděla u stolku urostlá mladá žena a znuděně listovala v lesklém časopise pro dámy na vzestupu.

Saříci sledovali bedlivě každý její pohyb.

„Můžeme vám, slečno, nabídnout čaj a koláčky?“ přistoupila k boně šedovlasá ošetřovatelka s alpakovým podnosem.

Ančka pohlédla na výsadkářské hodinky. „Díky, ale my už asi...“, Zákusky vypadaly lákavě a tak si to rozmyslela.

„Dědkové stáčeli lesní med,“ poznamenala sestra. Od hlavní budovy už přinášela jiná postarší žena s konvicí.

Z druhé strany přicházel hubený důchodce s naslouchátkem: „Nevíte, slečno, jak se dělá silnější medovina?“

„Psst,“ zašeptala sestra a začala pohybovat neslyšně rty.

Kolegyně s konvicí ji napodobila a obě očima pobízely chůvu, aby se k nim přidala.

Děda otočil knoflík naplno a přístrojek vyloudil ošklivý pazvuk.

Po chvílce pantomimy řekla ošetřovatelka naplno: „Díky slečno.“

Budeme si to pamatovat.“

„Už to zase píská!“ snižoval starý pán zoufale hlasitost.

„Dnešní děvčata vědí všechno!“ přihodila babka od vedlejšího stolu.

Kolem Ančky se shlukovaly další osoby.

„Vy sloužíte u Toničky?“ obrátila se na ni přátelsky šedovlasá paní a naplnila jí šálek čajem.

„Já? – Jsem společnice!“ bránila se bona dotčeně.

Starší dáma napomenula ženu s konvicí: „Nesmí se říkat, že slouží!“

„Co říká?“ přiložil si děda dlaň k uchu.

„Že slouží!“ zakřičela babka do jeho mikrofonku.

„Kdo slouží?“ ujasňoval si jiný stařík.

„Neslouží. Je společnice!“ zvýšila hlas prateta.

„Kdo?“ naléhal starý pán.

„Ale ta služka přece!“ vysvětlovala mu čtvrtá důchodkyně.

Ančka vrazila ozdobnou kabelku své svěřenky do služební brašny a opustila uraženě svět stoletých.

Úzká komnata s vysokým stropem v prvním patře zámku obsahovala oddělenou půlku manželského lože a pár kousků solidního nábytku, jaký si pořizovaly za starých časů zámožnější rodiny ,navždy‘.

Paní Marta, opírající se o asymetrické čelo postele, byla v mládí jistě velmi pohledná a stále ještě vyzařovala vnitřní krásu, autoritu a klid. S potěšením sledovala pravnučku, která rozdělovala luční kvítí do dvou váz. Zdola k nim zalétaly hlasy.

„Co tam tak vyvádějí, Toničko?“ zpozorněla a opatrně vstávala.

Antea vyhlédla oknem: „Perou se o nějakého dědka.“

„O kterého?“

„O toho velkého.“

„Co s ním!“ mávla rukou prababička.

„Co s nimi,“ řekla trochu přemoudřele dívka, která teprve nedávno, v rámci příprav na opravdový život, získala přístup k americké beletrii.

Paní Marta potlačila úsměv, vstala a zvedla jednu z váz na komodu, kam dívka nedosáhla.

„Za mnou v tvém věku pálilo půl vesnice. A to jsem byla bez věna!“

„Co přesně bylo to ,věno‘?“

„Ženy dřív musely mít věno, když se chtěly dobře vdát.“

„To my přece taky,“ zčervenala.

„Ty myslíš věneček. U vás musí mít věno muž. A pořádné!“

Dívka znejistěla: „To jsme ještě neprobíraly.“

„O vyrovnání se postará váš advokát. Prý ti už někoho vybrali?“

Tonička povzdechla: „Když já nevím...“

„Ne? A co ten. Jak jsi mi o něm říkala?“ zeptala se stará paní opatrně. Na stěně za ní visel portrét krásné mladé ženy s poodhalenými ňadry, její minulost.

„Už na mě asi zapomněl,“ vyhrkla dívka.

„Myslíš?“ odklonila obraz od zdi a z úkrytu za rámem vyňala bledě modrou obálku. „Slíbil ti přece, že se vrátí...“

„Loni jsem byla ještě dítě.“

Prababička usedla proti ní. ...Ty budeš vždycky trochu dítě a díky za ten dar, pomyslela si.

„Už k nám stejně nesmí, je na seznamu,“ sklopila Antea oči.

Marta se rozhodovala. Cítila důležitost dalšího kroku. „Můžeš mi to přečíst?“ řekla konečně. „Potřebuji slabší brýle,“ podala jí lehounký dopis. V těch dvou gramech byla možná budoucnost jejího rodu.

„Ty znáš někoho v Americe?“ zaujaly Anteu známky.

„Jednou jsem dostala pohled z Disneylandu, ale to už je dávno,“ připomněla si úlevu, kterou v ní vyvolal domluvený signál od Minima i smutek, který pak ještě dlouho skrývala.

„Předvolali mě tenkrát k výslechu. Nemělo to cenu, taková dálka...“ Očima zabloudila k obrazu, na němž byla o osmdesát let mladší.

Obálka obsahovala dva listy; jeden psaný tiskacími písmeny, druhý drobnějším rukopisem.

„Jen ta malá písmenka, kdybys mohla...“, pobídla ji prababička.

Antea rozložila list, nadechla se, otevřela ústa – a mlčela.

Sebrala všechny síly a začala předříkávat: *Milá Toničko! Já vím, že...* Ustala, vzlykla a zakryla si tvář.

Stará paní neřekla nic. Intuitivní rozhodnutí vyhovět mládenci, který ji v přiloženém listě požádal o pomoc, snad bylo správné.

Na chodbě zaduněly kroky.

Prastarým pohybem ukryla dívka dopis v zánadří. Po tvrdém zaklepání spadla dovnitř její bona.

„Promiňte, paní starostová,“ řekla a se zkroušeným výrazem stanula před svojí svěřenkou: – „Proč mě pořád urážejí!“

„Ančko! Co se stalo?“ přitáhla k sobě Antea o hlavu vyšší chůvu.

„Řekni: Jsem společnice, nebo služka?“

„Jsi jako moje starší sestra!“ zapomněla na dopis a objala ji.

Ančka cosi ucítila a shora zahlédla v bílé krajece výstřihu namodralý růžek obálky.

Zatímco malá dívka utěšovala velkou, paní Marta přistoupila k oknu. Jižní bránou právě vcházel doktor Paleček se svým jediným synem.

Junior tu v posledních letech nebýval často.

Po tragickém konci doktorovy Růženky k ní chlapec, který ztratil mámu, přilnul. Říkal jí „teto“ a sdílel s ní své obavy i tajná přání.

V pubertě se ale stáhl do sebe a během studií už jí jen zdravil.

Obyvatelé Domova důchodců se shlukovali kolem dvojice a početnější a čilejší babky Palečka oslovovaly.

Starý doktor se po chvilce všem omluvil a vešel za svým jediným synem do hlavní budovy.

Na stěnách visely fotografie a reklamní plakáty ještě z dob největšího rozkvětu lázní:

NEJZDRAVĚJŠÍ KOUT VLASTI

STO LET – A NEBUDE TO BOLET

Nejmladší Paleček zdědil po drobné matce jemné ruce. Ty předurčily i jeho kariéru ženského lékaře. Do kanceláře vstoupil před otcem, kterého zdržela na chodbě vrchní sestra.

„Jen ať to bere dál,“ slyšel jeho hlas.

„Také volali z ředitelství pojišťovny.“

„Že neplníme plán?“

Junior se otočil od vybledlých reklam: „Kdy toho necháš?“

„Drží mi tu místo.“ Pohlédl na syna s nadějí: „A co ty?“

„Tady bych přišel o rozum. A ten chov dole...“

„To neříkej!“ zarazil ho. „Zapomněl jsi na mámu?“

„Tu ještě nikdo necvičil.“

Otec se ovládl a přešel k oknu. „Patříš sem a mají tě tu rádi.“

„Svět se změnil! Žít sto let – takhle?“ pokynul syn k nádvoří.

„Pořád je to baví.“

„Tohle je poslední skromná generace. Přichází velký byznys.“

„Bez naší rodiny by tady ještě pásli ovce!“

Syn se zahleděl na panoráma hor. „Možná by to tak bylo lepší.“

Na vzdáleném svahu, kudy nevedly žádné cesty, zachytil pohyb.

...Asi jelen.

K hřebenu, po kterém kdysi vedla hraniční stezka, se prodíral kosodřevinou mladý muž. Na zvětralé suti ztrácel v těžkých vojenských botách oporu, ale otevřeným plochám se vyhýbal.

Hluboko pod ním leželo městečko, kde se narodil, a stranou na kopci stál zámek, kde možná jednou skončí.

Prostor se prosvětloval, vrchol už nebyl daleko. Před sebou zachytil pohyb. Zajíc? S instinktem lovce, zostřeným hladem, hodil tím směrem hůl jako oštěp. Zdálo se že zvíře šplhá na strom!

To už opodál rozlišil nepřírozený odstín zeleně. Opatrně se přiblížil k opuštěnému autu. Uvnitř našel batoh s oblečením, tašku s knihami v cizím jazyce a slibně vyhlížející krabici. Obsahovala však jen výběr ovoce a zeleniny.

„Dobrou chuť“, ozval se hlas shůry.

Sevřel trs banánů, až mu lepkavá dužina protekla mezi prsty, a prchal. Když se ohlédl rozeznal v koruně horského javoru povědomou tvář.

– „Mau?!“

Úzkou vidlicí proklouzl chlapec ve vybledlé kombinéze a sjel na zem. Úderem hrany dlaně uvolnil víko zavazadlového prostoru.

„Něco lepšího?“ nabídl kamarádovi sendvič. ... „Co ty tady?“

„Ančka,“ povzdychl zběhlý kadet. „Dělá bonu Tonce. Ta už je velká, myslím dospělá. Jsou na radě,“ pokračoval nápadník chůvy mezi sousty. „Musím za ní, ještě jednou...“

Z údolí k nim dolehl zvuk motoru. Z městečka vyjížděl do světa dlouhý černý automobil.

Mau podal kadetovi dalekohled.

„To je Augusta,“ řekl po vteřině.

„Ten advokát? Jezdí sem často?“

Mladík, který žil dole od dětství, věděl všechno. Jen nevěděl, co s tím.

JUDr. Augusta si rozepjál sako a povolil hedvábnou vázanku. Polstrovaní příjemně rozložilo váhu jeho robustního těla a dotek béžové kůže mu dával pocit bezpečí a úspěchu. Vyklouzl z anglických polobotek a ve volném prostoru natáhl nohy.

Zavřel oči a v odhlučněné kabině vnímal zrychlení limuzíny najíždějící na širší okresní silnici.

Pozvání ke schůzce s generálním ředitelem velké finanční instituce ho překvapilo. Pojišťování obecního majetku měl na starosti tajemník a zdravotní pojištění ta referentka s hlubokými výstřihy.

Když zjistil, že konsorcium umísťuje nezdaněné přebytky do perspektivních investic, zavětral příležitost. Kromě zhodnocení akcií *Sdružení*, kterých vlastnil slušný balík, představovala každá transakce další příjem za jeho služby. A na rozdíl od profesí, kde platila úměra mezi úsilím a odměnou, právníci požadovali pevná procenta z převedených částek. Velkých částek. Odkryl bar v přepážce, která ho oddělovala od řidiče, nadávkoval do pohárku ledové korálky a rozhodl se pro holandský gin.

V posledních letech mu život přál.

V křišťálové sklenici, kterou přinesla generálnímu řediteli na stříbrném podnosu pohledná asistentka, byla jen přefiltrovaná voda. Na mističce z delftské keramiky, kterou si šéf mylně spojoval s delfskou věštinou, spočívalo několik pilulek. S povzdechem vhodil do sklenky dva šumivé aspiriny a tři tabletky zaživací sody, a zatímco smutně pozoroval, jak spolu dovádějí, položil další otázku: „Nepatří vodní toky státu?“

Na obrovském stole byly rozloženy mapy, zvětšené záběry lázeňských objektů, plány a studie. Architekt přešel ukazovátkem začátek klikaté modré čáry ve středu katastru a odpověděl: „Ano, ale všechny okolní parcely patří doktoru Palečkovi. Jeho otec je skoupil za pakatel před sto lety, když zakládal lázně,“ ukázal zelené plochy.

„Jde tedy v podstatě o přístup,“ shrnul situaci ředitel.

„Kdybyste tam byl osobně... To místo má ‚něco‘.“

„Pokud je to ‚tím‘,“ zapochyboval náměstek.

„Všude níž jsou už statistiky normální,“ připomněl mu šéf.

„Jaké statistiky?“ chtěl vědět architekt.

„Ále... Nějaké ty odchylky,“ odbyli ho.

„Co kdyby, čistě hypoteticky, došlo k nějaké kalamitě a ten pramen jaksi... zanikl?“ nadhodil náměstek.

„Myslíte jako sesuvy půdy?“

„Třeba. Nebo co já vím: sopečná činnost, zemětřesení, terorismus...“

V našem oboru musíme myslet na všechno.“

Ředitel vypil naráz bělavý obsah své sklenice a otrásl se.

Architekt hledal seriózní odpověď na nesmyslnou otázku: „Voda si vždycky najde cestu. Třeba tektonickými zlomy a přes podloží. Ale toho se nemusíte obávat, to je prakticky vyloučené,“ dodal shovívavě.

Ředitel si vyměnil pohled se svým náměstkem. „Mluvil jste už s tím

doktůrkem?“ zeptal se ještě architekta.

„Jistě. Vzal mě i nahoru. Chtěl orientační vyčíslení oprav.“

„Vy jste byl v tom jeho starobinci?“

Z hromady fotografií vytrídil architekt snímky zámku.

„Hlavní budova je v havarijním stavu. A potřebují přístavbu. Pořád jim přibývají lidi. A neubývají...“ dodal.

Zástupci konsorcia pojišťoven si vyměnili ustarané pohledy.

Od hřebenové stezky pozoroval Mau dalekohledem městečko v údolí.

Po jeho obvodu vztyčovala parta plotarů druhý paralelní pás.

„To jsem viděl ve starém filmu,“ prohodil místní mládenec. „Aby lidi neutíkali přes hranice.“

Mezi ty pásy pak pouštěli psy...“

„Psy! Jaký? Velký?!“

„Jezevčíci by se podhrabali.“

Úzkou silnicí se blížila k městečku postarší škodovka. Před prvními domy ji zastavila dvojice strážných.

„Někdo zdejší?“ předal Mau dalekohled svému novému spojenci.

„Naši lidi teď mají pořádný fára.“

Masivní silniční závara, kterou objednala obec v rámci preventivních opatření, nemusela být ještě nikdy spuštěna. Stála v zákrytu prvního patrového domu a unikala pozornosti návštěvníků.

„Omlouváme se, ale v obci už nejsou žádná volná místa k parkování,“ oznámil řidiči zdvořile strážný v civilu.

„Ale my jsme...“, začal novinář nesměle, dokud ho reportérka nepovzbudila ostrým loktem.

„Jedeme za paní ... Hodrovou.“

Zaměstnanec bezpečnostní služby pohlédl nejistě na kolegu, který také dojížděl, ale měl po ruce seznam místních obyvatel.

„Navštívit jeho starou tetu,“ přihodila novinářka zlomyslně. „Pracuje na obecním úřadě.“

„V tom případě...“, ustoupil strážný o krok, ale pro jistotu je ještě přezkoušel: „To jistě víte, kde bydlí?“

„Hned za parkem,“ vzpomněl si našťěstí redaktor.

Na pečlivě zastríženém trávníku zasvěcovala ředitelka školy s paličkou v ruce dvě mladší dívky z posledního ročníku do základů historické verze anglického croquetu.

Na lavičce se rozvalovaly tři chůvy a opodál ve stínu mléčného javoru snila s přivřenýma očima Antea.

Bianca s bonou, které čekalo Norsko, měly to odpoledne v komorové mrazírně najaté od řezníka individuální arktickou přípravu se známým cestovatelem, znalcem lišejníků a autorem publikace ‚Sobi sobě‘.

Monotónní zpěv ptactva překryl hluk špatně seřazeného motoru.

Kolem plotu z kovaných tyčí se sunulo oprýskané auto.

„Přijel ženich!“ vykřikla jedna z chův.

„Třeba je to princ v převleku!“

„Přijel se ujistit, že ho chtějí z opravdové lásky!“

„Pro jeho krásný oči!“

„Pro jeho bílé tělo!“ předháněly se bony.

Antea raději poodešla z doslechu.

„Nějak ti vyvádí!“ popíchla Ančku spolčnice vzorné Lucinky.

„Už aby podepsala!“ povzdechla. „Včera...“

„Co?“ zbystřely kolegyně.

„Nevím to jistě... Možná měla obálku. Pořád něco schovává.“

„Za neohlášený dopis vám strhnou šest bodů!“

„Říkám, že si nejsem jistá...“ Chůvy na sebe pohlédly.

„Už aby vás převedly,“ řekla jedna a ostatní přikyvovaly.

„Konsorcium investičních a pojišťovacích fondů pod naším vedením spravuje významnou část finančních rezerv místního obyvatelstva,“ naznačil generální skromně svým novým návštěvníkům.

Architekt už odejel, a s ním zmizely už odevle z baru mapy a výkresy.

V honosné jednací síni teď usedli do hlubokých křesel právní zástupce Sdružení a jediný syn doktora Palečka, kterého Augusta vyzvedl cestou.

Ředitel pokračoval: „Ve snaze minimalizovat naše budoucí náklady musíme věnovat zvýšenou pozornost novým trendům.“

„Chápu, že vaše plány jsou v zájmu veřejnosti a lázní, a snad i mé rodiny,“ začal mladý Paleček obezřetně. „Bohužel...“

„Ano,“ napojil se právník: „Starý pán, všechna čest, a zdravý jako řípa. Ale když jde o pokrok...“

„Oceňujeme jeho celoživotní přínos,“ uklonil se náměstek synovi. Klaněl se často bez psychické újmy. Věděl, že je jednička a bral ten pohyb jako příležitost k procvičení páteře.

„Nikdo si nezaslouží odpočinek víc než on,“ navázal ředitel. „A jistě by si nemohl přát vhodnějšího nástupce...“

Junior bezděčně zavrtěl hlavou.

„Ve vašem případě by mohlo jít jen o čestnou funkci. Pan otec má jistě nějaké volnočasové zájmy,“ nadhodil náměstek.

Mladý Paleček si uvědomil, že od tragické smrti matky žil jeho otec jen pro druhé. „Vlastně ani ne. Jedině snad včely. A to jeho spisování,“ vzpomněl na tátu, shrbeného nad tlustými sešity.

„To jsme nevěděli, že píše,“ pohlédl generální kárávě na právníka.

Ale i ten o tom slyšel poprvé. „Starší lidé si poznamenávají věci, když jim paměť neslouží,“ zlehčoval novou informaci.

„On si vždycky psal. Takovou paměť kdybych já měl...“

„A byl u všeho, od začátku,“ přemýšlel generální nahlas.

„I kdyby odrodil celé město. Všechno je v zápisech na obecním úřadě a v matrice,“ mávl rukou právní zástupce.

„Věřil, že nalezne vysvětlení...“, řekl syn skoro zahanbeně.

„Co hledá? Tajemství života? Moderní výzkum – to jsou dnes týmy specialistů a super technika!“ poznamenal náměstek.

„Kdyby chtěl své vzpomínky publikovat,“ napadlo ředitele, „máme tiskové oddělení. Můžeme od něj koupit práva. Jako gesto dobré vůle.“

„To nebude tak jednoduché,“ řekl mladý Paleček.

„Jestli je to otázka peněz...“

Syn zavrtěl hlavou. „Myslí úplně jinak než my.“
Nezdálo se, že by to sdělení otrásl sebedůvěrou přítomných.

„A všechny nás přežije!“

Na palouku mezi úly, vydlabanými kdysi dávno z mohutných špalků starých topolů, se pohyboval muž v kukle a husté rubášce.

Dívka, která mu pomáhala, měla na sobě jen blůzu s krátkými rukávy a přes obličej lehký závoj.

Zkušený včelař vyzvedl lepkavou rukavicí rámeček s pláství obsypanou pilnými dělnicemi.

Antea mu přidržovala holou rukou víko úlu a do bzukotu šeptala konejšivě: „No tak... Už to bude...“

„Že vás nikdy nezobnou,“ zabručel Paleček.

„Vědí, že jsme hodné,“ podala mu zateplení.

„A sladké, jak říká Irma,“ škádlil ji starý doktor. „Teď ale zavři oči,“ požádal ji vážně.

„Já přece dávno vím, proč jsou na té straně živější,“ řekla.

Zvolna ponořila ruku do úlu, vychýlila rámečky a mezi nimi a dřevěnou stěnou nahmátla sešity zabalené v igelitu.

„A umím mlčet.“

„Myslíš, že to má vliv?“ zareagoval doktor vzrušeně.

„Chrání je to před zimou,“ řekla prostě.

Zklamaně pochopil: „No jo.“

„Ale třeba si v tom taky čtou...“

„Aby tě ta legrace brzy nepřešla,“ posunul starý pán rámečky zpátky a přiklopil opatrně víko.

„Není mi lehké,“ povzdechla.

„To je normální, když se blíží převod,“ začal sbírat své nádobičko.

„Budeš nám chybět.“

„Normální!“ Všechno se v ní vzbouřilo. ... „Odpusťte.“

„Copak se děje?“ dovedl ji k lavičce.

Už neskrývala své pohnutí. Sejmula závoj. V očích měla slzy.

„Snad to nebude tak zlé...“

Chvilí ještě váhala. Potom vytáhla zpod blůzky bledě modrou obálku. Přitiskla si ji na prsa, ale obsah odříkávala plaše z paměti:

„Milá Toničko!

Vím, že to byla jen taková milá dívčí lež, když jsi říkala, že se znovu setkáme, až nadejde čas. Odešel jsem a zkusil zapomenout, ale čím jsem byl dál, tím víc jsem tě cítil uvnitř. Vracím se ještě jednou, naposledy.

Jsem na seznamu nežádoucích a chápu, že je Tvou povinností upozornit Sdružení...“ Odmlčela se a pozvedla zamžené oči k horám na obzoru.

„Máš před sebou záviděníhodný život, s někým velmi úspěšným...“ pokračovala stále rychleji.

Doktor mlčel. Věděl, že dívky nemají přístup k internetu a mohou užívat pouze zabezpečenou místní telefonní síť.

Ukryla dopis a zůstala sedět bez hnutí. Jen prsty, kterými uhlašovala závoj, prozrazovaly vnitřní neklid. „Já vím! Irma, Ančka... A našim už vyplatili příspěvek.“

„Nejsi zodpovědná za celý svět!“

„Nechci, aby si myslel... aby se trápil,“ vzlykla.

„Tak mu napiš. Zařídím, že to dostane. A jestli tě má rád, porozumí.“ Málem se ustrnul, když viděl její svěšenou hlavu, ale věděl, že právě teď jí nesmí nic usnadňovat. „A zapomene,“ dodal.

„To nejde jen tak napsat! Já... Už musím zpátky.“

Paleček jí podal svůj mobil.

„Ančko? Můžeš pro mě přijít? – Ne, neboj, už jsou zpátky v úlu.“
Nevinně se rozepjala a mezi hedvábí blůzičky a hedvábnou pleť vložila srolovaný závoj.

Pak přejela doktorovi dlaněmi přes líce. „Teď zavřete oči Vy.“

Vnímal její odchod a čekal. Až když v něm starostlivost zvítězila nad dobrými mravy, vyhlédl mezi prsty. Zahlédl ji v koruně dubu; stoupala rychle vzhůru. Opět oči zavřel.

Věděl, jak milují stromy a nepřipadalo mu to neobvyklé. Nahoře bylo pro ně bezpečněji než na zemi. – „Jste z veverek!“ škádlíval je.

Otevřel oči podruhé. Pohupovala se na špici a bílý závoj, který vynesla na prsou, připevňovala k nejvyšší větvi jako vlajku.

To už zaslechl volání Ančky: „Anteo!“

Sklopil hlavu a čekal. Na palouk vběhla vysoká mladá žena. „Měl jste ji na starosti!“ spustila. „A vy si tu spíte!“

Zvedal co nejpomaleji hlavu a mnul si oči, aby Toničce získal čas. Koutkem oka viděl, jak sjíždí po kmeni a zezadu se blíží ke své boně.

„Jen jsem se zamyslel. Jen co by prolétla včelka...“

Ančka pohlédla k úlům a znejistěla.

„Bzzz,“ udělala za ní tichounce Antea.

Chůva zamávala v panice rukama a dala se na útek. Tady bojové umění nestačilo. Až po vteřině pochopila, že ji zase dostali. „To jsem mohla vědět! A kde máš závoj?“

„Byl celý od medu,“ řekla. Doktor neřekl nic.

Slunce se sklánělo k horám a stín lázeňského pavilonku, ve kterém se po dlouhé době opět sblížoval novinář se svou dávnou studentskou láskou, sahal až k úpatí skály.

Referentka obecního úřadu dávala už řadu let přednost svobodě rozvedené ženy, s občasnou nepředvídatelnou romancí ze seznamky, před jednotvárným životem nenaplněné manželky bez dětí.

S milosrdně ubývajícím světlem její tvář mládlá.

Pocítil touhu přitáhnout ji k sobě, jako před sedmi lety, když se tu naposledy tajně scházeli, a vrátit čas. Netušil, že s ním prožila první nevěru; významnější mezník pro slušnou ženu než první láska.

Od pramene zaslechl skřípot písku. Reportérka, která návštěvu iniciovala, zkoušela v podřepu zakomponovat do záběru padající tříšť vody, vlhkou skálu, zelený mech, kapradí a proužek nebe nad hlavou.

Když se jí to snad podařilo, vztyčila se a namířila teleobjektiv na dvojici.

Jarka se natočila lepší stranou, vystavila perfektní korunky, které si při všeobecné prosperitě mohla dovolit, a dokonce zamávala.

Její úsměv však rychle pohasl. „Neříkej, že spolu nic nemáte!“

„Proč bych si vozil ženskou, když jedu za tebou?“

„Pro jistotu!“

Novinář si uvědomoval, čím platí kolegyni, která o něj po měsících lhostejné profesionální spolupráce znenadáni tak stála a dal průchod svému znechucení.

„Jen se na ni podívej! Vidiš ta ramena? Ten výbojný výraz? Nechápeš?“

„To nemyslíš vážně...“, rozšířila Jarka oči.

„Tak.“ Reportérka zatím přistoupila ke kašně a dotýkala se zlehka hladiny. Věťřila už velkou story.

Jarka ji sledovala se směsicí údivu a úlevy.

„Viš, jak je poznáš? Nosí rozumné boty! Tady jste citliví na muže bez doprovodu, proto jsem ji vzal s sebou.“

Reportérka nabrala vodu do dlaně a nesla ji ke rtům. „Je pitná?“

„Samozřejmě!“ ujistil ji pohotově.

„Ty holčiny se tam koupou,“ zašeptala místní rodačka.

„Za to účtujete extra, ne?“ usmál se svému důvtipu.

„Budeš mladá a krásná!“ zavolal na kolegyni, která se znovu napila.

„A silná...!“ přidal polohlasem.

V bráně do parku se objevila nachýlená postava s hůlkou.

„Doktor! Konečně,“ ožila referentka obecního úřadu.

Palečka na pravidelné podvečerní procházce vytrhla ze zamyšlení trojice u pramene. Paní Hodrová, kterou jako většinu zdejších obyvatel přivedl na svět, mu představila fotografku a připomněla předchozí návštěvu novináře. Byl mu povědomý.

„Poslali mě sem tenkrát kvůli reportáži o dlouhověkosti,“ vysvětloval rozpačitě. „Ale zrovna zmizela ta malá...“

„Ano, před sedmi lety,“ vzpomínal doktor. „Zatékalo nám střechem do pokojů a potřebovali jsme publicitu kvůli dotacím.“

„Teď už jistě máte peněz dost,“ poznamenala reportérka.

„Zámek není v katastru obce,“ řekl doktor.

„Já myslela...“, zarazila se návštěvnice a ukázala na pramen.

„Jistě, patří k sobě.“ Zahleděl se na vodu tryskající ze skály.

„Tady se vždycky žilo dlouho. A rodily se tu hodné děti.“

„Nenapadlo vás o tom všem napsat?“ začal novinář opatrně.

„Mám kontakty a mohu Vám pomoci i odborně. Vydání vašich paměti by jistě pokrylo tu střechu!“

„A nevydání možná dvě. Musím už jít,“ omluvil se doktor.

„Večer je schůze!“ připomněla mu ještě úřednice.

„Jo, vím,“ řekl roztržitě a odcházel alejí, vysázené kdysi jeho otcem. Pokazili mu podvečerní chvilku rozjímání, na kterou se těšil celý den.

„Představovala jsem si ho jinak,“ řekla reportérka.

„Už není, co býval. Až otevrou napřesrok ten nový Institut, přijedou doktoři z celého světa!“

„Snad zbude i na normální ženský!“ zažertovala reportérka na účet drobných nevěst.

Paní Hodrová ji přejela podezíravým pohledem.

Na mýtinu vstoupila srna. Zavětrila a sklonila se k pastvě.

Chlapec ve vybledlé kombinéze strnul a bez hnutí ji pozoroval.

Když dolehlo nahoru odbíjení kostelních hodin, zvedla srnka hlavu.

Po druhém úderu začala ustupovat a při šestém zmizela mezi stromy.

Zastrčil dalekohled za košili, vytáhl se na spodní větev horského javoru a rychle šplhal nahoru. V údolí leželo městečko jako na dlani.

V rozšíření silnice před prvními domy právě zastavoval autobus.

Zaostřil na vystupující. Převažovaly ženy. Městská policie zastavila první hlouček a přichozím asi rozmlouvala vstup do obce. To už se za nimi kupily ženy z druhého autobusu se stejným logem dopravce.

Některé nesly jakési transparenty, ale nápisy nebyly na dálku čitelné.

U soudil, že ten sběh souvisí s večerní výroční schůzí, a zvažoval, jak to ovlivní jeho plány, když zahlédl stranou v oboře světlý bod. Odtlačil větve a průhledem namířil dalekohled.

Na protilehlé stráni vlál z vrcholu vysokého stromu v oboře bílý závoj.

Konečně! rozbušilo se mu srdce.

Paleček stoupal zámeckou cestou k Domovu důchodců, kde byl i jeho domov. Ze zamyšlení ho vyrušil vzdálený hukot.

Vysoko na obloze se zvolna posouvalo světélko dopravního letadla. Přestože ho umístěné dívky často zvaly na návštěvy do zámoří a jejich bohatí manželé mu nabízeli místa osobního lékaře, zůstával celý život tam, kde byl nejvíc zapotřebí. Ještě nikdy nikam neletěl.

... Antea mi neodříkala celý dopis, uvědomil si až teď. A ten šátek neuvázala nahoře jen tak z rozmaru!

Za zákrutem cesty odbočil na palouk s úly a usedl na lavičku. Proti světlejšímu nebi se rýsovaly koruny stromů vysázených ještě v dobách, kdy nová století nepřinášela žádné překotné novoty. Zasníl se.

Když otevřel oči, zachytil nad sebou pohyb.

Kdosi šplhal k vrcholu dubu s lehkostí dívek, ale bez jejich ladnosti.

V záblesku vzpomínky si vybavil klauna, unikajícího na strom před rozlíčenými sousedy.

Nahoře chvíli pozoroval okolí, jako by si chtěl vtisknout do paměti každý detail. Pak zmizel a o pár vteřin později sjel po kmeni na zem. Rozprostřel na dlaních lehounký závoj a vdechoval medovou vůni.

„Co bude dál...?“ řekl starý pán mírně do ticha.

Mau potlačil první impuls uprchnout zpátky nahoru. To už v šeru rozeznal doktora, s nímž se sblížil při své ložské návštěvě, kdy dychtivě absorboval jeho vzpomínky na dědu Minima a jeho rodiče – na fakíra, který vůlí ovládal své smysly a jeho exotickou manželku, „hadí ženu“, která smysly ovládala své tělo. „Nevím,“ odpověděl upřímně a uctivě.

„Záleží na tobě.“

Mauglí neuvažoval v navazujících myšlenkách, vstupoval naráz do celkového obrazu. „Na mně ne. Ani na nich,“ ukázal k radnici.

„Nemůže popřít smysl svého života,“ řekl doktor.

„Má odvahu, i když se řídí citem!“

„Má vychování! Co vás to napadlo?“

„Přece vy a její teta...“ vstoupil mladík na tenký led.

„Prateta,“ opravil ho věčně.

„Byla přece taky...“ naznačil splývavou křivku.

„Ano,“ přikývl doktor. „Ale tenkrát o nich ještě nikdo nevěděl. Mohli jsme se zamilovat postaru.“

„Třeba jsme taky staromódní.“

„Vy? Myslíte, že jste předběhli dobu! Růženka a já... Poprvé mě nadchla, když jsme tahali olovo z tvého dědy!“ vybavil si okatou holku s baterkou a háčkem. „Bylo jí devět – a deset let jsme čekali! Vy jste si dvakrát popovídali při limonádě, než tě nahlásila bona.“

To chceš srovnávat?“

„Ne. Ale taky nejsem nějaký poblouzněnec z jejich kultu! Třeba nám to taky zajiskřilo!“

Doktor mávl pochybovačně rukou. „Jak ses dostal přes plot?“

Mau udělal přemet z místa. „Já? Potomek akrobatů?“ Bezděčně se dotkl obličeje typickým gestem klaunů.

Paleček napodobil neuměle jeho pohyb. „Proč to děláš?“
„Nevím, někdy se jen tak prsty dotknu nosu.“
„Reflex. Tak si upravoval tvůj děda červenou bambuli. A víš, jak tady skončil. Teď je všechno ještě přísnější a chůvy mají zbraně.“
„Sama chtěla, abych se vrátil.“
„V něčem je ještě dítě. Měl bys mít rozum i za ni.“
„Co s tím má rozum co dělat?“ řekl trpce. „My už tady přece krváceli. A pro mňí!“ Poklidný podvečer prořízl zvuk sirény. Akustické zařízení ve věži radnice vydalo stoupající a klesající tón. Naslouchali bez hnutí, dokud rušivý zvuk neustal.
„To není kvůli tobě,“ uklidnil ho doktor a začal se zvedat. „Za hodinu začíná schůze Sdružení.“ Sám si chtěl ještě promluvit s profesorem.

Obřadní síň se zaplňovala paničkami, které strávily celý den v okresním městě, u kadeřníků a v kosmetických salonech.

Blahobyt a přebytek času snášely ženy, které ještě před několika lety musely pracovat bez psychické újm; jezdily nakupovat.

Jejich muži vyčkávali u televize do konce sportovních zpráv a pak se ještě zdrželi na náměstí inspekci nablýskaných bouráků s cizími čísly, najednou v jejich dosahu.

Starobylý sál v patře radnice prošel nedávno nákladnými úpravami. Nad pódiem s předsednickým stolem visel městský znak, kombinující tradiční heraldiku s orientací na lázně s výchovným programem.

V hlavním poli zobrazoval figury vodních nymf u pramene.

Mezi výklenky renesančních oken ponechal výbor hesla z počátků Sdružení rodičů a přátel školy odlišných dívek:

SRPŠOD – BEZPEČNOST A ŠTĚSTÍ

DUŠE – KRÁSA – RODINA

Když pronikla do sálu vřava zvenčí, většina přítomných se nahrnula k otevíraným oknům.

Z parkoviště vycházela záře světla a povykování přecházelo v řízené skandování ženských hlasů: „*To by se vám hodilo! To by se vám hodilo!*“ Zaznívaly i ojedinělé výkřiky: „*Sériová výroba! Hračky pro pány!*“

„Kdyby nás víc znaly...“ pohlédla Bianca sklíčeně k oknu, odkud se teď ozývalo: „*Obchod s bílým masem! Obchod s bílým masem!*“

Antea, která měla mimořádně jemný sluch, v tom hluku zachytila i štěkot. – „Jako bych slyšela psa!“ vyhrkla.

„Sem přece nemohou!“ ujišťovaly se navzájem.

„Proč nás ty cizí ženy tak urážejí?“ vzlykla nejmladší Terinka.

Čtyři debutantky v první řadě měly na sobě nadýchané toalety ve čtyřech odstínech bílé, s jemnými krajkami, které zdůrazňovaly nadějný rozpuk oblin na jejich útlých postavách.

„Je to jen pár hrubých zatrpklých nešťastnic,“ poznamenala ředitelka. Vešel tajemník a zamířil do čela sálu, kde nervózně přešlapoval starosta. Právnický zástupce Sdružení stále ještě telefonoval.

Irma pokynula dívkám a odspěchala také k pódiu.

„Kolik jich je?“ naklonil se starosta k tajemníkovi.

„Asi padesát fematron a třicet registrovaných ptáčníků.“

„Euroadamité?“

„Erodemokraté – mají župany a megafony. Přijela i televize.“

„A kdo ji pozval!“ napadl Augustu starosta.

„Copak jsem mohl vědět...“

„To bude zase slávy!“ přisadil si tajemník městského úřadu, který právníka, zbohatlého ‚za naše peníze‘ z duše nenáviděl.

„Ještě můžeme všechno otočit,“ řekla ředitelka. Trojice mužů k ní vzhledla s nadějí. Jedině ona snad může zachránit situaci!

Do sálu vstoupila paní Hodrová s hosty. Zdravila sousedy a uváděla dvojici novinářů do zadní řady.

„Co je to za lidi?“ přistoupil k ní starosta.

„Moji staří známí,“ uklidňovala ho referentka.

„To je ten pisálek, co tu byl když...“

„Není tu pracovně a je to slušný člověk. A jeho kolegyně... To byste se divil!“ zamrkala významně.

Irma mezitím organizovala zavírání oken: „Vraťte se prosím na svá místa.“ Hluk zvenku utichal.

K paní Hodrové přisedla vrchní sestra ze zámku.

Starosta odspěchal pozdravit charismatického muže s kolárkem, který vstoupil do sálu obklopen houfem nenalíčených žen.

Potom se vrátil za předsednický stůl, kde čekali členové rady a auditor se dvěma notebooky.

Ředitelka uvedla poslední návštěvníky na místa a jako jediná žena se připojila k představenstvu. Jen Palečkovovo místo zůstávalo prázdné.

Starosta vyslal tajemníka zjistit, co se děje u závory, a pozvedl ruku. Hlasy v klenuté síni utichaly.

„Děkuji. Jak jste mohli slyšet – přes mimořádně příznivé přijetí našich absolventek všude jinde ve světě existují u nás ještě osoby, ve kterých existence čistých kultivovaných bytostí vzbuzuje závist a zlobu.“

Augusta v pozici jednatele Sdružení formálně pozvedl ruku: „Chtěl

bych připomenout, že zvýšené náklady na bezpečnost našich studentek a všech místních obyvatel jsou plně hrazeny kompenzacemi zvenčí.“

„Ano. Tyto podstatné, ale nezbytné náklady nezatíží rodiny ani obec,“ potvrdil starosta.

Vrchní sestra ze zámku zvedla ruku: „Říká se, že počítáte se psy...“

Vpředu zavládl zděšení. Bony uklidňovaly z druhé řady dívky.

„Nesmysl!“ ohradil se starosta a pohlédl na Augustu, který předstíral, že studuje poznámky.

„Někteří ještě pamatujeme, jak utekli pohraničnickům a napadli paní doktorovou...“ dodala, jako by nebyla zcela přesvědčená.

Mezi přítomnými to zahučelo.

Právní zástupce města povstal, autoritativním gestem utišil přítomné a promluvil rozšafně jako politik, stylizovaný do role laskavého otce: „Opravdu, upřímně, věřte mi. Užití strážných zvířat není plánováno nikde uvnitř obce.“

„A co ten koridor!“ zvolal kdosi.

„V naprosto výjimečných případech, a pouze mezi drátěnými ploty bychom v mimořádných situacích uvážili dočasné nasazení dokonale vycvičených pomocníků.“

I přes zavřená okna zaléhalo do sálu skandování ženských hlasů:
To by se vám hodilo! – To by se vám hodilo!

Ve dveřích stanul náčelník městské stráže.

Starosta potřeboval zjistit, co se děje u závory. Zachytil pohled ředitelky školy a předal jí mikrofon.

Také právník využil přerušení a vytratil se ke dveřím.

Irma přešla doprostřed pódia, jako herečka do středu jeviště před velkým výstupem. Sál se ztišil. Přejela očima shromáždění a všichni měli pocit, že se obrací právě k nim.

„Kdybych se mohla znovu narodit,“ začala tiše, „přála bych si, aby to bylo zde.“ Zachytila u vchodu spor mezi starostou, právníkem a náčelníkem a přidala na hlase: „Kde nebesa obdařila dívky jemností, vroucností a moudrostí dávných věků. Ve škole jen uhlazujeme, co už mají v sobě a učíme je vše vyjádřit v různých jazycích,“ pokračovala plynule, aby do ticha nepronikla vřava zvenčí.

„Já tě varoval!“ napadl starosta šeptem právníka.

„Ty ženské z televize je hecujou!“ stěžoval si strážný.

„Jsou placeny za krev! Nač si platíme vás?“

„Nemůžeme na ně – pokud nepřekročí obecní čáru!“

„Měl bys to jít urovnat,“ obrátil se starosta na Augustu.

„Já! Proč já?“

„A čím to byl nápad pozvat média?“

„Mám tu zástupce klientů a potenciální investory!“

„Přenosový vůz musíme vpustit,“ přemýšlel starosta nahlas.

„Ta banda vtrhne za nimi!“ protestoval náčelník.

„Přes čáru? – Ale tam už je přece můžete zastavit!“

„Padesát feministek v křuskách?!“

„Platíme vám připojištění,“ řekl starosta vážně.

Právník zachytil rychlý pohled Irmy, které se zatím dařilo udržovat pozornost zajímavými detaily výchovného programu, a osvětlil ho nápad: „Přijmeme jen jejich mluvčí. Jednu snad zvládneš.“

Starosta rezignovaně přikývl a náčelník vyrazil zpátky k závoře.

Oba představitelé obce až teď začali vnímat melodický projev ředitelky: „... a dokázaly světu, který viděl jen fyzické odlišnosti, že jejich hlavním atributem je mimořádná vnímavost, vnitřní čistota, radostná povaha a výjimečný smysl pro harmonii.“

Irma zachytila návrat právníka a starosty za předsednický stůl, ale jen tak skončit by nebylo dost elegantní.

„V letošním roce máme čtyři absolventky: Antea s Biankou už dosáhly plnoletosti a čeká je skvělá budoucnost na nejvyšší úrovni. Připojí se k desítkám dívek, které již šíří dobré jméno našich žen ve světě.“

Pokynula nenápadně starostovi, který s žoviálním úsměvem navázal: „Jako otec jedné z jejich společnic bych rád připomněl, že za všemi těmi úspěchy stojí i trpělivá práce mnoha místních občanů a jejich dcer...“

Dovnitř dolehla nová, hlučnější vlna protestů. Pohlédl k oknům, ale litá sklička zasazená v olovu propouštěla jen rozptýlenou záři reflektorů od uzavírky silnice.

V temném průjezdu starého domu postávali dva muži.

Menší z nich občas opatrně vyhlédl ven.

Vrata se v noci nezavírala; dvoukruhové oplocení oddělovalo městečko od zbytku světa. Při všeobecném blahobytu se místní občané už krádežemi neobtěžovali a strážní služba odkláněla návštěvníky zvenčí pod vynalézavými záminkami hned u závory. Kriminalita klesla k nule.

Agresivní skandování: „*To by se vám hodilo! To by se vám hodilo!*“ náhle utichlo. Ulici zalila zář světél a kolem úkrytu dvojice projel přenosový vůz, následován mikrobusem městské policie.

„Viděls?“ zašeptal nápadník první z chův. Sebrali tu ukřičenou!“

„Asi je zastupuje,“ hádal správně Mau.

„Ta, co koplá tajemníka?“ zapochyboval výrostek. Nejistě se zeptal: „Myslíš, že bych už měl...?“

Mau vyhlédl na ulici a přikývl: „Teď budou mít jiné starosti.“

Zběhlému kadetovi se nechtělo. „Půjdeš se mnou?“

„Já to vezmu horem. ... A dívej se jí do očí. Nejhorší je nevědět.“

Postrčil výrostka na ulici a sám vyklouzl průjezdem do dvora.

Kadet, o kterého stála vojenská policie víc než jeho milá, vykročil prázdnou ulicí. Před radnicí klopýtali poslední opozdilci o natahované kabely. Teď nebo nikdy! vzhlédl k nebi, jako by odtud očekával pomoc.

Za štítem měšťanského domu, na hřebeni střechy, zahlédl proti obloze siluetu drobného lezce.

Mau postupoval rychle vpřed. U arkýře půdní vestavby narazil na sotva odrostlé kotě. Zevnitř vycházela proměnlivá záře obrazovky.

Slyšel křik, jako by už demonstrantky braly radnici útokem.

„To by se vám hodilo! To by se vám hodilo! Zpátky do středověku!“

Nahlédl dovnitř. Byl to televizní přenos z parkoviště.

Kotě mňouklo a střešní okno se otevřelo; sotva stačil uhnout.

„Či či,“ ozval se ženský hlas.

Postrčil zvrátka, které se k němu blížilo, k otvoru. Ruka kotě pohladila a zmizela uvnitř.

Utlumený hluk demonstrace byl nyní překryt hlasem komentátora: *„Slavnostní ráz výroční schůze byl narušen protesty několika desítek žen. Jejich mluvčí...“*

V otvoru okna se objevila hlava v natáčkách. Paní položila na parapet talířek s krmením: „Nam nam Mici, rybičky!“

„Pojď se podívat!“ přivolával manželku k obrazovce mužský hlas:

„To je náš náčelník, s tou helmou nakřivo!“

Micka zamířila k jídlu, ale mladík byl rychlejší. Labužnický přivoněl k sardinkám, ale přemohl pokušení a vrátil se zpátky, když dostal nápad. „Počkej,“ zašeptal a s talířkem v ruce pokračoval po střechách dál.

Ze vstupního foyeru vedla k obřadní síni v patře dvě symetrická ramena kamenného schodiště. Tento vizuálně zajímavý prostor zvolil režisér pro televizní přenos. Mladý reportér už oslovil mluvčí protestujících žen a položil jí pár předvídatelných otázek.

„... a nedemokratické!“ přidala k předchozím nařčením intelektuálně průměrná, ale nadprůměrně průrazná dáma, která v posledních letech vyplňovala místo v čele imaginárního hnutí, jehož podpora nebyla nikdy doložena členstvím.

Moderátor se od statné padesátice pootočil k představitelům obce a Sdružení, shromážděným na schodišti.

„Slyšeli jsme vážná obvinění.“

Starosta, postávající v mezipatře schodiště, pokynul Augustovi a ten sestoupil s teatrální pomalostí o několik stupňů.

Dychtivý moderátor k němu natáhl ruku s mikrofonem.

„Demokracie,“ spustil rozšafně, „nepřichází se zárukou úspěchu.

Dává jen všem rovnou šanci uspět. Nikdo třeba nebrání těmto bytostem,“ pokynul ve směru povykujících hlasů, „aby se kultivovaly, rozvíjely své osobnosti, šířily radost a pohodu a byly také úspěšné a šťastné...“

Návštěvníci výroční schůze Sdružení vycházeli ze sálu na chodbu.

„A krásné!“ ozval se z patra mužský hlas.

„Krásné jsou ty, které milujeme,“ neodolal Augusta, ale jen přilil olej do ohně.

„Vy?!“ napadla mluvčí žen v jeho osobě všechny muže světa: „Chcete jen ozdoby vašeho ega! Zotročené chudinky!“

„Myslíte, že zájem o nevěsty potrvá nebo jde jen o dočasnou módu?“ přerušil moderátor její útok další otázkou.

Ze skupiny za kamenným zábradlím jako na kostelním kůru zazněl výkřik: „Je to proti Bohu!“

Kameraman zaostřil na hubenou ženu, náležející k církevní družině.

Oduševnělý muž s kolárkem, který sledoval vše z pozadí, nebyl tím výlevem nadšený. Přílišná horlivost jeho oveček přiváděla nevídanou pozornost k náboženskému úhlu celé věci.

Potřeba zaujmout postoj k bezprecedentní situaci, která nastala v jeho farnosti, byla zřejmá. Potlačil nutkání zasáhnout do debaty z pozice morální superiority, s intelektuálním nadhledem podepřeným tisíciletou zkušeností církve, a ustoupil za sloup.

„Proti Bohu!“ vykřikla kostelníčka ještě jednou.

Sdružení bylo štědré a biskup se jen rozplýval, když nedávno posvěcoval chrám Neposkvrněné Panny po nákladné opravě střechy a pečlivé restauraci odkrytých fresek.

... Možná je to opravdu trochu proti Bohu. Řadovému služebníkovvi však nepřísluší něco takového vyslovit, couval pastýř do příšeří chodby.

„I proti přirozenému výběru!“ vykřikla reportérka, která se prodrala na galerii do první řady, aby jí nic neuniklo.

„Proti přirozenému výběru žen“?!“ rozhořčila se feministka.

„Co je na tom přirozeného! Že si nás vybírají jako nějaké zboží!“

V zápalu boje nepostřehla, že jsou obě na stejné straně barikády vztyčené na uprázdněném prostranství.

„Další ohavný výplod patriarchální společnosti!“

Redaktor napověděl své kolegyni evolučně přesnější formulaci.

„Proti přirozenému výběru *druhů!*“ opakovala hlasitě po něm.

Augusta byl protřelý advokát a z nedorozumění žen okamžitě těžil: „Proti přirozenému výběru druhů družkami? Nebo přirozenému výběru družek – druhů?“

„Nebo podle Darwina? Výběr živočišných druhů pro přežití?“ přišlo moderátorovi vhod vzdělání.

„Ty vaše chudinky by bez chůvy nepřežily ani oblačno!“ prohlásila pohrdavě mluvčí feministek.

Do bouře nevole zaznívaly ojedinělé výkřiky souhlasu.

Mau se přesmykl přes další hřeben, sálající ještě nastrádaným teplem slunce a sklouzl do úžlabí mezi střechou měšťanského domu a přilehlou zdí horního poschodí radnice. Vyklonil se nad náměstí.

Z velkých starobylých oken vycházelo světlo. Odložil talířek se sardinkami na komín, šel k římse, která běžela po celém průčelí budovy a přimkl se tělem ke zdi.

Aby nespádl z výstupku jen na dvě dlaně, musel zadržovat dech. Zvolna postupoval k vybraní okna, kde se mohl zase nadechnout.

Nahlédl dovnitř štěrbinou pootevřeného křídla a vrátil se pro lahůdku, po které už vyskakovalo kotě.

„Počkej...“ Upravil tři rybičky do jakéhosi obrazce, položil talířek pod okno a balancoval zpátky.

V předělu mezi budovami sotva stačil zadržet Mícu. „Ještě ne!“ Přitáhl ji k sobě, a jak myslel na Anteu, od níž ho dělilo jen půl metru kamenné zdi, začal kotě bezděčně hladit.

Návštěvníci přerušené schůze opouštěli obřadní síň a shromažďovali se na galerii a v prostoru schodiště. Uvnitř zůstalo jen několik hloučků zabraných do soukromých rozhovorů a čtveřice debutantek v první řadě.

Opodál se přely jejich společnice.

Irma sledovala přes kamenné zábradlí scénu pod sebou a jen chvílemi se pootáčela a průhledem otevřených dveří kontrolovala své svěřenky v poloprázdném sále.

Dívky s jemně vyvinutým čichem postupně umlkaly a pohlížely k oknu. Antea se naklonila k Biance a něco jí pošeptala.

Blanka vstala a přešla ke čtveřici chův u dveří: „Možná bychom se měly převléknout do něčeho vhodnějšího,“ navrhovala.

Zdola k nim doléhal drsný ženský hlas: „...diskriminační zvýhodnění na základě velikosti!“

„Snad malosti!“ vykřikl kdosi z mužů.

Běloskvoucí róby byly v této situaci skutečně nepatřičné.

Bony přikyvovaly a jedna z nich se vydala za ředitelkou.

Zatímco Blanka zvolna odcházela na své místo, Antea v jejím zákrytu postupovala k pootevřenému oknu.

Vyhlédla ven. Osvícené náměstí bylo prázdné. Sklopila zrak. Na římse pod oknem formovaly tři stříbrné rybičky na bílém talířku písmeno **A**.

Vteřinu váhala, pak stáhla z prsteníčku kroužek se čtyřlístkem z poutí. Bezcený kousek v dětské velikosti jí byl dražší než šperky z reprezentací soupravy pořizované debutankám k šestnáctým narozeninám.

Prstýnek zazvonil o porcelán, zavibroval na hraně a zapadl do stínu při zdi. Ten zvuk, znásobený strachem, museli snad slyšet všichni!

Zatoužila uniknout po římse, ale přiměla se vrátit.

Z chodby ji pozorovala ředitelka!

Irma prošla kolem pódia a zamířila k dívkám. „Není vám chladno?“ Jen Antea se s ujištěním trochu opozdila.

„Není ti zima?“ zeptala se jen jí.

„Teď už ne,“ sklopila oči.

„Převléknout se nestačíte,“ řekla ředitelka. „Bohužel vás budou chtít vidět.“ Každá expozice narušovala tajuplnost, k níž inklinovaly, mýtus, jehož působivost potvrdily i průzkumy prováděné nadnárodní agenturou. „Já vím,“ povzdechla za ně. „Ale po tom všem musíme napravit dojem.“

Možnost vystoupení v televizi naopak nadchla jejich doprovod.

Bony se upravovaly a uhlazovaly si uniformy s mnoha zipy a kapsami, které pro ně navrhl přední francouzský módní salon, po konzultacích s experty na bojová umění.

Antea cítila vzrušení z ‚jeho‘ blízkosti, ale i obavy z neznámého, a nedokázala své pocity skrýt.

Irma ji přejela zkoumavě očima a přistoupila k oknu, kde ji viděla naposledy. „Pojďte sem!“ přivolávala ostatní.

Dívky se nahnuly k parapetu a bony se nakláněly přes ně.

„Pojď také!“ slyšela Blančin povzbudivý hlas.

Nekonečně pomalu došla k oknu a donutila se podívat dolů.

Na římse, u prázdného talířku, se už jen olizovalo kotě.

Dívčí hlasy zalétaly do úžlabí mezi budovami, kde se Mau ukrýval.

Zahlédl i jejich ruce. Míca se nečekaného zájmu lekla a přiběhla zpátky.

Pak už slyšel jen zavírání okna.

Věděl, že musí zpátky na zem, ale vrátil se ještě pro miskou, aby ji odevzdal, kam patřila. Na římse pod ní se cosi zablýsklo. Překvapeně zvedl prstýnek, který tak dobře znal. Nebyl čas na něžnění, musel dolů. Z hřebene střechy dohlédl až do parku.

Barevné reflektory osvětlovaly skálu, ze které vyvěral pramen. Zdálo se mu, že tam postávají dvě osoby.

Profesor poobědval s doktorem Palečkem a zbytek odpoledne strávil v archivu Domova důchodců, fascinován vysokými věky dožití.

Večer měl schůzku se svým hostitelem v parku u kašny.

Teď hleděl do jiskřivého proudu životodárné vody, která tryskala ze skalních štěrbin a zklidňovala se a nabírala sílu v kamenné nádrži zbudované lidskýma rukama.

Soustředěně vnímal každé slovo starého přítele. Když trochu rozpačitě skončil, řekl opatrně: „Vyloučit se to nedá...“

Starý doktor zavřel tlustý sešit se souhrnem postřehů i faktů. „Vím, že statistika malých čísel není vědecký důkaz, ale všechno do sebe zapadá. Data, míry, gesta, maličkosti. To přece nemůže být jen shoda náhod!“

Tvář vědce zůstávala ve stínu. „Geny se nezaprou!“ pokročil ke kašně a vyšplouchl trochu vody na písek.

„Ani po řadě generací,“ dodal. „A tady jsme teprve u čtvrté.“

Paleček svého slavného kolegu nevidal často, ale pojila ho s ním stejná krásná a marná posedlost. Oba věděli, že k úplnému pochopení vývoje ‚lidského druhu‘ krátký čas jednoho života nestačí.

Vážil si profesorova díla a záviděl mu přístup ke špičkovým výzkumným pracovištím i množství dat, které měl k dispozici.

Druhou stránku jeho působení – popularizaci oboru zjednodušováním, považoval doktor za nutné zlo, cenu, kterou platil za svá privilegia.

Věřil, že povrchní znalosti svádějí neškolený mozek k překotným úsudkům, a svoji ‚zaječí‘ teorii zahrnul i do přednášek pro poslední ročník dívčí školy:

Všechno, s čím se zajíc setkává - třeba liška nebo sníh, je skutečnost. Moderní člověk ale absorbuje i množství nespolehlivých informací, které svým přetrvávajícím ‚zaječím‘ mozkiem nadále považuje za skutečnost. Přebírání nepodloženého je horší než vědomá nevědomost.

Palečkův host se zamyšleně napil z jamky ve dlani. „Tahle voda tomu

nějak napomáhá, ale hlavní je vždycky dědičnost.“

Znovu se napil a dodal: „Možná se časem vyčerpá.“

Doktor zavrtěl hlavou. „Pramení v mokřinách nad zámkem. Otec tam zřídil vodárnu pro zámek i pro obec.“

„Ta mutace,“ upřesnil genetik.

„Přenáší se po přeslici a je recesivní,“ dodal.

„A kdyby se přece jen objevil...?“

„Co! – Skřítek mužiček?“ pousmál se vědec shovívavě. „To by si ho ty holčiny musely samy udělat. – Ze žebra.“

„Ale to by potom bylo jaksí... v rodině,“ prohodil Paleček a bedlivě sledoval reakci učenějšího kolegy.

Profesor mávl rukou. „Když jsou oba rodiče zdraví, trocha spříznění nevádí. Vezmeme reprodukci vyšších savců. Příroda nemá naše bigotní předsudky, jinak by tu bylo už dávno pusto. ... Možná je dobře, že se to nešíří dál. Těhle svět není pro malé a hodné.“

„Měli bychom se vrátit...“, uvědomil si Paleček ubíhající čas.

Profesor spočinul posledním pohledem na živé vodě, která klouzala mezi nasvíceným mechem a trsy kapradí, vlnila zelenavá vlákna a padala v jemné tříšti do vykroužené kašny. Ještě naposledy se dotkl hladiny a následoval doktora. ... „Opravdu jsou tak vychované?“ zeptal se.

„Nepotřebují ‚vychovávat‘. Je to v nich. Zamilují se prostě naplno,“ řekl vážně. „A našťestí vzbuzují stejně silné city.“

„A za to vám platí miliony?“ podivil se starý mládenec. „Takovou oddanost bych neunesl.“

„Ani by tě nenapadlo koukat kolem,“ řekl tiše Paleček.

Profesor si vybavil doktorovu něžnou ženu a omluvil se.

Doktor jen zhluboka vydechl.

Blížili se k prvním domům a hluk z náměstí sílil.

Mluvčí feministek zaujala před kamerou v přízemí starobylé radnice boxerský postoj ‚ve střehu‘.

„Jde o exploataci fyzicky omezovaných a mentálně opožděných dívek s potlačenou osobní identitou!“ zahrozila zařatou pěstí.

Augusta rozhodil bezmocně ruce.

Z davu vystoupila paní ve středních letech. Její příjemné, ale všední rysy kontrastovaly se složitým účesem a drahou toaletou.

„Sdružení by nedopustilo, aby mi vzali dítě!“ vykřikla a propukla v pláč.

Právník se naklonil k moderátorovi a cosi mu zašeptal.

Pohledný muž otevřel neprofesionálně ústa a pokročil k plačící ženě.

„Promiňte prosím... Vy prý jste matka Lilly? Tedy vlastně... Lidunky? Té nešťastné dívky, unesené... zmizelé... před několika lety.“ dodal pro mladší televizní diváky.

„A právě ta tragédie ukázala potřebu ochranné organizace!“ využil situace Augusta.

„O její sestřičku už se Sdružení postaralo!“ podpořila ho paní vděčně a pokročila proti feministce. „Kdo se vás prosil? Co vy víte, jak se bojí matka! A chce pro ně to nejlepší!“

„Nejlepší?“ vzpamatovala se mluvčí žen. „Mají snad na vybranou?!“

To byla právníkova parketa. „Sdružení prokazatelně jen doporučuje! Rodiče a plnoleté dívky nemusí doporučení přijmout,“ zdůraznil.

„Ano...?“ spustila feministka sarkasticky, ale Augusta jí nehodlal jen tak přenechat slovo.

„A že se to nestává, dokazuje všeobecnou spokojenost!“

„Nebo strach!“

„Proč se jich nezeptat osobně?“ vycítil příležitost moderátor.

„Jsou pod zámkem!“

Augusta se omluvil a odpěchal za starostou, který z vrcholu schodiště zachmuřeně pozoroval scénu pod sebou. Chvilku se radili a pak zamířili do obřadní síně.

Bojovnici za práva žen docházely argumenty a začínala se opakovat. Reportér naštěstí rozeznal mezi příchozími obryleného vědce, který byl v televizi častým hostem.

„Naši diváci budou moci sami rozhodnout, zda náš nejzajímavější ‚živý‘ export podpořit, nebo zatratit!“ postupoval s mikrofonem k postaršímu učenci, který byl vždy připraven sehrát svoji roli.

„Právě jsem zde zahlédl i našeho předního genetika profesora Půlce.

... Pane profesore! Přijel jste také demonstrovat?“

„Jsem zde na osobní návštěvě,“ uklonil se vědec směrem k Palečkovi a narovnal si červeného motýlka, součást své image.

„Ale zabýváte se genetickými faktory proporčních odlišností. Takže možná máte pro zdejší ... anomálie nějaké vysvětlení.“

„Ano,“ překvapil mladíka s mikrofonem a pohlédl na starého doktora. „Bohužel... Lékařské tajemství.“

„Jsou z Marsu!“ rozhodila ruce aktivistka.

„Snad z Venuše!“ ozval se mužský hlas. „To vy jste z Marsu!“

Profesor pozvedl ruku a utišil vřavu. „Jsou ze stejných kousků jako my všichni. Jen tam nahoře,“ pozvedl prst k nebi, „je nějakou náhodou namíchali maličko jinak.“

Oči všech přítomných sledovaly gesto jeho ruky.

V tom okamžiku dala Irma znamení. V patře za kamennými sloupky

zábradlí se zaběhalo a po každém ze dvou symetrických ramen schodiště majestátně sestupovala dvojice debutantek.

Oba páry, následované dvojicemi ochránkyň, se v mezipatře spojily.

Čtyři útlé dívky v nadýchaných krajkách se současně uklonily vlevo a vpravo a mile a skromně pohlédly do kamery.

Po několika vteřinách absolutního ticha se zástup ve foyeru vzpamatoval a hnul blíž.

Čtyři bony se stříbrnými prýmký na černých uniformách obešly své svěřenky, zastoupily dolní část schodiště a zastavily pohyb davu.

Zraky všech se upíraly na dívky, jejichž mladistvý půvab vynikal na pozadí hrubých kamenných zdí.

Irma, sledující improvizovanou akci z prvního patra vydechla úlevou. Vzápětí ale znepokojeně zaznamenala množství neznámých žen, kterým se v nastalém zmatku podařilo proniknout do prostor radnice.

Mezi chůvami proběhla matka unesené Lidunky a vrhla se k nejmenší z dívek. „Terinko! Tobě to sluší!“

Shora přispěchal starosta a zkoušel dojatou ženu vytlačit ze záběru.

V té chvíli pokročila proti velkému muži drobná dívka a přiměla ho k ústupu. Pak se vytáhla na špičky, políbila mámu a něco jí pošeptala.

Kamera sledovala v detailu dívku. Pomalu pozvedla hlavu, pohlédla přímo do objektivu a v očích se jí zaleskly dvě slzy.

Irma neviděla do její tváře, ale ze ztichnutí davu vycítila, co se děje. Věděla, že Terinka jen tak slzy neroní.

Mezitím se Antea s přirozenou lehkostí ujala velení. Vystoupila před zbývající trojici a představovala své družky.

„Theresie, sedmnáct,“ vtiskla jí do ruky kapesníček. „Lucia, sedmnáct a půl,“ přešla k prostřední, „Tohle je Bianca a já jsem Antea.“ S úklonou se dotkla paže své družky, jako by jí předávala štafetu.

„My dvě už se podepisujeme samy,“ řekla Blanka.

„To je krása...,“ ztrácel moderátor kontrolu a jeho bezděčné zašeptání zachytil mikrofon.

„Typické!“ syčely feministky.

Mladík se vzchopil k profesionálnímu projevu.

„Zbývá nám jen pár minut. Dovolíte několik otázek?“ zamířil k dívkám v mezipatře.

Bony váhavě ustupovaly a uvolňovaly mu průchod. „Sdružení prý jen doporučuje,“ natáhl ruku s mikrofonem k nejstarší z nevěst.

„Ano. My doporučení uvážíme a poradíme se s rodiči, sourozenci a ostatními,“ přikývla Antea.

„Vy prý už máte před svatbou?“ obrátil se k Biance. „Nač ten spěch?“

„Cítím se připravena,“ řekla prostě.

Moderátor si všiml, že Antea sklopila oči a postrčil mikrofon jejím směrem: „Vám se snad váš vyvolený nezamlouvá?“

„Určený!“ opravila ho feministka.

„Je to prvotřídní muž,“ řekla po kratičkém zaváhání. „Jistě bychom byli spolu šťastni.“

Jedna z aktivistek, které ve všeobecném zmatku pronikly do foyeru, zvolala zlomyslně: „Vy přece můžete být šťastné s kýmkoli!“

„A vy nikdy s nikým!“ ozval se mužský výkřik.

„To... nevím,“ zaváhala Antea.

„Takže – všechno v pořádku?“ ujistoval se reportér.

„Moment!“ zarazila ho mluvčí žen a přistoupila k dívce: „Zdá se, že máte pochybnosti!“

„Ne. Už ne,“ napřímila se Antea.

Starosta i právní zástupce ulehčeně vydechli.

„Nemám,“ opakovala.

Doktor, který postával se svým slavnějším kolegou poblíž schodiště, znal Tonku od narození a vnímal její proměnu.

„Řekněme, že byste nějaké pochyby měla,“ chytil se moderátor.

„Dokázala byste odhodit luxus a slávu a žít obyčejně, jako všichni, jako všechny ostatní ... obyčejné ženy?“

Ve chvíli, kdy sbírala síly, přejela si obličej prsty, pohybem, o němž netušila, že je návykem klauna, který si upravuje červenou bambuli na nose před klíčovým vystoupením.

„Odvalu my nepotřebujeme,“ slyšela Blanku, která jí přišla na pomoc.

„Stačí vědět, co je správné.“

Napřímila se a počala sestupovat. Lucinka a Terinka vykročily za ní, ale Blanka je zadržela.

Bony na úpatí schodů znejistěly a Ančka už se chystala své svěřence zastoupit cestu.

Shora však právník naznačoval „Nezasahovat!“

Hloučky žen v nedbalých sportovních úborech, o hlavu vyšší než Antea, se rozestupovaly a uvolňovaly jí cestu.

Když míjela doktora, omluvně na něj pohlédla.

Starý muž jí s vážností naznačil úklonu.

Před sebou měla dubové křídlo vrat s vysoko umístěnou kovanou rukojetí. Bezradně zkracovala kroky. Cítila na sobě pohledy všech jako sálající teplo. Pak kdosi stiskl zvenčí kliku a otevřel cestu ven.

Vzdmula se v ní vlna radosti a jistoty a při plném vědomí následků vyšla tou branou do světa.

Dokud hydraulický mechanismus nedovřel zpomaleně dveře, nikdo se ani nepohnul. Jakmile zazněl doraz zámku, vypukla vřava.

Lidé zdola i shora se hrnuli k východu.

Irma odváděla trojici zbývajících debutantek zpátky nahoru. Družičky, zmatené instrukcemi, které nebyly v souladu s výcvikem, nemohoucně postávaly na schodišti a musel pro ně seběhnout rozlícený Augusta.

Dav se hromadil u vrat, ale nikdo nevycházel. Paleček vystoupil na špičky. Špalír odhodlaných žen, sešikovaný u jediného východu, bránil přítomným, aby dívku následovali nebo se ji snad pokoušeli zadržet.

Televizní kamera na vysokém rameni sledovala akci i reakci z nadhledu.

Reportér oslovil mluvčí žen: „Nebyla tohle ukázka samostatnosti?“

„Jste na velkém omylu! Všechno je zinscenované! Prikázali jí, aby zdánlivě jednala z vlastní vůle! Sdružení zneužilo média ve snaze očistit se z obvinění bezohledné manipulace a porušování lidských práv!“

Matka Antey se prodírala k Palečkovi: „Doktore! Přece nemůže být sama!“

„Není sama,“ vyslovil Paleček, co tušil. Uchopil vystrašenou ženu za obě ruce a držel ji, dokud necítil, že se zklidňuje.

... Má všechny důvody k obavám, věděl.

Jakmile ředitelka opustila obřadní síň, dívky pro jednu porušily své instrukce, přeběhly k oknu a vyhlédly ven. Na vzdáleném konci náměstí zahlédly ještě bělavou postavu a po jejím boku tmavý stín.

Když ženy blokující východ zjistily, že přenos končí, odstoupily a chystaly se k odchodu. Zadržovaný dav vyrazil do otevřeného prostoru.

Trojice dívek ustoupila od okna. „Co si teď počne?“

„Ale bylo to krásné,“ zašeptala nejmladší z nich.

Vešla sklíčená ředitelka a za ní tři chůvy; Ančka chyběla.

„Je pozdě,“ unikl Irmě nezamýšlený dvojsmysl.

Bony přehodily přes své svěřenky lehké pláštiky z lamy.

Právnick předržel dveře z chodby nešťastné matce.

Do sálu vrazila Ančka, následována rozezleným otcem, starostou. Velitel městské policie přivlekl jejího nápadníka, který byl v obci na zapřenou. Jako poslední vešel tajemník městského úřadu.

„Dobrou noc,“ loučily se něžněnky trojhlasem.

„Bony dnes zůstanou s vámi,“ řekla Irma, jako by šlo o rutinu.

„Kde je Paleček?“ zamračil se Augusta.

Tajemník vyběhl na chodbu a shlížel přes kamenné zábradlí do foyeru. Kolem sestupujících dívek se ozývalo pískání, a jak jim bony klestily průchod, občas i zasténání. Vyzývavé hlasy postupně umlkaly.

„Doktor mluví dole s tím profesorem,“ hlásil, když se vrátil.

„S tím genetikem?“

Právnick se obrátil s vyčítavým pohledem na ředitelku školy.

„Nechápu, proč se dala vyprovokovat,“ řekla, ale věděla, že příčina je

jinde: „Domluvím jí, až se vrátí,“ dodala s optimismem, který necítila.

„Vyrazíme hned? Nebo až se rozední?“ naléhal náčelník.

Všichni pohlédli jeho směrem: „No přece – vyhlásíme pátrání!“

„Vyloučeno!“ vybuchl Augusta. „Žádné překotné reakce! Nejdříve odsud ‚zdvořile‘ vyprovod'te hosty, zvané i nezvané. Vyčistěte město!“

Velitel se svěšenou hlavou opustil síň.

Matka Antey přistoupila ke starostovi.

„V katastru obce je v bezpečí!“ odbyl ji, než stačila promluvit.

Paní se obrátila k mládenci, na kterého se po celou dobu mračila bona její dcerky: „Víš o něčem?“

„Jen jsem chtěl mluvit s Ančkou. ... Aby zůstala,“ řekl s pohledem do země.

„Snad si nemyslíš, že by naše Ančka...“ neudržel se starosta.

Pak změnil taktiku: „Vlastně proč ne. Ať si tě vezme a najde si nějakou poctivou práci. Snad vás uživí. Ale sem už se nevracejte!“

„Mám smlouvu!“ ohradila se vzdorovitě jeho dcera.

„A kde máš nevěstu? Porušila jsi vnitřní řád! Vlastní zálety jsou ti přednější než povinnosti!“

„To není pravda!“ vzlykla. „Vždycky zmizí!“

„Je jako vítr,“ zastala se bony matka dívky. „Uteče, ale pak se vrátí.“

To jí připomnělo nejprostší možnost.

„Třeba je doma,“ pokročila ke dveřím.

Ančka pohlédla na Irmu, a když sklopila víčka, následovala matku.

Vstoupil doktor Paleček: „Mluvil jsem s profesorem...“

„Tiskovým mluvčím města i Sdružení jsem já!“ pokročil proti němu právní zástupce. Až pak si uvědomil přítomnost nápadníka Ančky.

„Co tu ještě děláš!“ obořil se na něj. „Podepsala. ... Co ty můžeš ženský nabídnout,“ dodal pohrdavě.

Kadet vyšel zdrceně na chodbu. Irma vyklouzla za ním: „Nebor si to tak,“ utěšovala ho na schodech a nenápadně z něj vytáhla pár informací.

„Takhle demoralizovat zamilované!“ pokáral Paleček Augustu. Sám už odchod Antey přijal a vlastně se mu ulevilo.

„Cokoli jste jí napovídal, však my dobře víme, musíte jí vysvětlit, že to bylo nedorozumění! Hned jak se vrátí!“ prohlásil právník.

„Jestli se vrátí.“

„Sedí někde na větvi a truceje. Co by si bez nás počala!“

„Už jsem s ní mluvil,“ řekl doktor věcně.

„Proč jste nám neoznámil, že něco chystá? Jako akcionář Sdružení máte závazky k ostatním!“

„Blokuješ obci stavební parcely a teď ještě tohle!“ rozšířil obvinění starosta. „Co si klienti pomyslí o našich zárukách!“

„Třeba si někoho našla,“ nadhodil Paleček.

„Sama? To přece nemůže!“ rozlítíl se starosta.

Auusta byl v šoku: „Bez smlouvy? Někoho obyčejného?“

„Třeba není tak obyčejný,“ řekl doktor mírně.

„Jestli je to pravda, potřebuji s ním okamžitě mluvit. Každý má svou cenu!“ přišel Augusta obratem s řešením.

„To už tu bylo.“

„Jak to?“ naletěl právník.

„V Prodané nevěstě,“ skóroval Paleček.

Vstoupila ředitelka. „Máte v kanceláři meziměsto...“

„Ať jdou k čertu!“ vybuchl právní zástupce.

„Je to ‚opravdu‘ důležité,“ opakovala s klidnou autoritou a pohlédla významně i na starostu. Linka na jeho stole měla bezpečnostní dekóder.

„Investoři?“ hádal Paleček. „Couvají?“

Právník a starosta odspěchali k telefonu.

„Každá změna se dá využít – v lásce i v podnikání,“ řekla Irma.

„Snad v lásce a válce,“ opravil ji doktor.

„Nadnárodní podnikání je válka. Vedená jinými prostředky.“

Supermoderní byt osobní asistentky generálního ředitele byl zařízen s drahým nevkusem.

Firma, které dopomohla k zakázce na vybavení správní budovy jí nabídla neomezený výběr nábytku ze svého katalogu. Nadměrná obrazovka byla malou pozorností dodavatele audiovizuálních systémů, a roje barevných reflektorků nainstalovali vděční architekti.

Mezi taburetem a toaletkou s pozlacenými svícny přecházel muž v saku přes holá ramena, bez kalhot a všeho ostatního. Značkové oblečení bylo pohozeno přes kopii rokokové chaise longue.

„To mění celou situaci!“ zavrčel do telefonu.

Dlouhonohá žena v krátké krajkové košilce sjela z motorizované kruhové postele rovnou do růžových pantoflíčků z pírek plameňáků a přešla k trojdílnému zrcadlu, aby si upravila účes.

„To je mi jedno!“ zvýšil generální hlas.

Pobaveně pozorovala v pootočeném křídle odraz obávaného šéfa, který se mračil a zlostně podupával bosýma nožkami.

... Jak jsou směšní, když odloží oblek!

Usedl a rozličné části jeho měkkého těla se přesunuly na jiná místa.

„Musíte ji najít a umoudřit,“ řekl tónem, který nestrpěl odpor a poškrábal se na bříšku. „Do ranních zpráv!“

„Veřejnost alespoň viděla na vlastní oči, že to nejsou žádné loutky, zkoušel Augusta na druhém konci vytěžít z fiaska něco pozitivního.“

„Marketing nechte laskavě na nás! Až ji najdete, musí podat osobně přesvědčivé vysvětlení!“

„Jistě. Omluví se a lékařská zpráva zdůvodní její ukvapené jednání přetažením při závěrečných zkouškách.“

„Poslal bych vám na pomoc náš akční tým. Ale jak jistě chápete...,“ nasadil generální ředitel smířlivější tón.

Právník si oddechl. „Všechno ihned zařídím,“ ujistil ho.

Kráska přestala naslouchat a zasnila se o vlastní budoucnosti. Patřila ke generaci, kterou nezatěžovaly předsudky ani zábrany a netrápilo špatné svědomí. Její bezohlednost nepocházela ze zloby, ale z pouhé netečnosti k druhým. Od dětství si dělala, co chtěla; v mezích možností, které stále rozšiřovala. Dávno věděla, že v životě jsou výsledky úměrné aroganci, vydávané za iniciativu.

„Zmáčknete toho doktůrka! Teď půjdou akcie lázní dolů!“ slyšela. Akcie ji zajímaly.

„Na tom nezáleží!“ křičel šéf. „Skoupím třeba celé to zatracené hnízdo!“

„Jako v Dallasu,“ vzhledla obdivně ke svému prvnímu generálnímu a smyslně se před ním protáhla.

„Teď nemohu!“ ustupoval.

„Nemůžeš?!“ Už přes rok se musela spokojit jen s jeho službami; správně předpokládala, že ji nechává sledovat. Jeho vlastnický pud byl silnější než ten základní. „Už o mě nestojíš?!“ spustila.

Začal se systematicky oblékat, od ponožek nahoru. „Jen si potřebuji něco zařídit,“ zavrával na jedné noze.

„Nejsem ti dost úzká? Mám – jen – ideální míry!“

„O tebe nejde,“ řekl a pokračoval v oblékání.

„Ne? O mě nikdy nejde!“ vybuchla.

„Ta malá v televizi... Ještě ji nenašli.“

„Proč ti na ní tak záleží! Máš snad záznam?“

„Za vším vidíte jen sex!“ zapínal si rozmrzele kalhoty. „Její avantýry prostě poškozují naše obchodní zájmy!“

Mladá žena ve dveřích do koupelny, kde se hodlala zamknout, dokud nepřijde s prosíkem, zbystřila: „Můžete ji přece vystopovat...“

„Prosím tě! Víš, jak se bojí psů.“

„Nesmíš všemu věřit. Přišly s tím, aby mohly předstírat bezmoc!“

Poprvé od svého příchodu do lázní před sedmi lety byl právní zástupce Sdružení viditelně otřesen.

„Ne, nemyslím, že chtějí vycouvat. Užijí ten incident jako záminku a budou dělat drahoty. Ale tu investici už schválili a dobře vědí proč!“

„Kdyby si to rozmysleli...“ nedokončil katastrofický scénář starosta. Pocítil přímo fyzickou nevolnost.

Na stole zablikal oranžový telefon.

Přenechal hovor právnímu zástupci. Vlastně se mu ulevilo.

„Ale to přece jen...“, namítal chabě Augusta, než se úplně poddal. Autoritativní hlas byl poněkud zkreslen ozvěnou dekodování.

„Rozumím... Ano, samozřejmě. ... V krajním případě. ... Opatrně a diskrétně,“ reagoval snaživě. Bylo jasné, kdo volal.

„Co ještě chtěl?“ zeptal se starosta nedůvěřivě.

„Nic. Jen takový nápad, jak ji najít,“ prohodil Augusta opatrně.

Lípy, posvátné stromy starých Slovanů, nechal v zámecké oboře vysadit knížepán, Němec jak dubové poleno, dlouho předtím, než v podzámčí vzklíčilo národnostní cítění.

Přestály války, bouře s blesky i revoluční bouře, a med z jejich květů už třetí století oslazoval životy místních obyvatel.

Ve světle úplňku se v koruně zabělalo. Vysoko nad zemí, v koruně prastaré lípy se ozývaly tiché hlasy.

„A jak jsi věděl, že je ten závoj ode mě?“

„Poznal jsem tě po vůni,“ řekl Mau.

„Vždycky vím, co řekneš – než to řekneš.“

„Já taky. Zrovna jsem to chtěl říci.“

„Já vím. Proto jsem to řekla.“

Tonce se zdálo, že zase zaslechla z dále štěkot, ale nechtěla teď myslet na nic zlého. Nakonec ale přece jen rozhrnula haluze a odhalila nebi tvář, orámovanou světlým oválem závoje.

„Slyšel jsi?“

Jeho pozornost se upínala jiným směrem. „Podívej!“ ukázal k cestě. Nažloutlá zář parkové lucerny dopadala na dvě postavy. Muž a žena, která ho přechnívala, kráčeli příliš cílevědomě na romantickou procházku.

Měla nejjemnější sluch ze třídy; každé jaro hlásila doktorovi u zabeđených úlů, kdy se roj začíná probouzet. Teď zachytila mužský hlas:

„Před sedmi lety jsem měl alespoň alibi!“

Dvojice se zastavila a jejich obličej osvětil plamínek. Zapálil cigaretu sobě a od sebe své společnici. ... Oba zahlédla Antea večer na radnici.

„Stačí být u toho a všechny agentury se o nás porvou!“ přesvědčovala kolegu reportérka. „Máš přece alibi, se mnou!“

„S tebou mám poměr.“

To slyšel i Mau. Tonce neušlo, že potlačil úsměv, ale to už zachytila znovu, a tentokrát blíže štěkot.

Bezděčně se přimkla.

Držel v náruči svoji budoucí ženu, a i když před ní už objímal jiné, nikdy nic takového nezakusil. Naplňoval ho pocit štěstí a jednoty.

Cítil však současně i úzkost z ohrožení smyslu jejich života.

V údolí zaplály světlomety.

Chystalo snad město trestnou výpravu?

Pohládl dívku přes závoj, který přes ni přehodil, když vyšla z radnice, a vdechl jí teplo do vlasů.

Zavřela oči a šťastně vzdychla.

Soustředil se, jak ho to učil děda Minim, a brzy zařukal nápad.

Uvolnil závoj a jakoby náhodou nechal lehounký materiál proklouznout mezi prsty. Zdálo se, že neklesne, že odpluje daleko do světa, ale pak ho strhl chladnější proud.

Reportérka vyrazila za bílým obláčkem na vzdálený konec louky.

Redaktor se loudal za ní. „Počkej, nech to být!“

To už mnula v prstech jemný materiál. „Čisté hedvábí! Tady jsou všichni bohatí,“ přehodila závoj přes sebe.

„To nemyslíš vážně!“ polekal se jí v úboru nevěsty.

„Jsem přece také žena...“ Muž, o kterého nestála, ji nechtěl!

„Neměla jsi pít z toho pramene!“ snažil se překonat rozpaky.

„Nezávislost! Objevovat nové země! Poznávat nové lidi!“ citoval její krédo a v duchu překládal: nezodpovědnost, únik, promiskuita.

Světelné kužely v údolí pročesávaly koruny stromů a pomalu se blížily. „Kdyby tobě zmizely miliony dolarů...“ vrátila se reportérka do reality.

„Musíme zůstat před nimi,“ řekl novinář a vykročil směrem k zámku.

Po chvíli sjely z lípy dvě postavy a vytratily se na opačnou stranu.

Moderní vila, kterou si rodiče Tonky pořídili za zálohu, poskytnutou Sdružením, byla osvětlená ze všech stran.

Pozdní návštěvník přistoupil k masivním dveřím a stiskl tlačítko. Zevnitř zacinkaly první takty *Amazing grace*. Jindy by ho to pobavilo.

Z horního okna vyhlédla matka nezvěstné dívky.

Muž ve staromódním svrchníku odstoupil ode dveří a zaklonil hlavu: „Nevzbudil jsem vás?“

„To jste vy, doktore? Copak mohu spát?“

Za minutu už odemykala dole vchodové dveře.

„Přišli si pro nějaké její věci, prý aby nenastydla. Až pak mě napadlo...“ řekla stísňeně.

Zamračil se: „To bych nikdy nedovolil!“

Do ulice zabočilo auto s rampou světlometů.

Zakryl si dlaněmi oči. Vypnuté reflektory ještě pár vteřin dohasínaly.

Z otevřeného džípu vyskočil strážný. „Vy nejste na zámku?“ vyhrkl, když rozeznal Palečka.

„Zavezte mě za starostou!“

„Hodím vás domů. Potřebujete si odpočinout.“

„Tady zatím předepisuji já!“

„Kontaktuj základnu,“ zavolal strážný na řidiče.

„Nikdy nebyla v noci sama venku,“ starala se matka.

„Bude v pořádku,“ uklidňoval ji Paleček.

V té chvíli k nim dolehlo vzdálené zavytí.

„Je to pravda?“ obořil se doktor na strážného.

„Organizujeme záchrannou akci.“

Starý pán popadl velkého zachránce za klopy uniformy.

„Je na vodičku!“ bránil se strážný a ustupoval k vozu.

„Za deset minut sraz u pavilonku,“ hlásil muž od vysílačky.

„Že tam budu!“ odsekl doktor.

Auto se otočilo a hlučně akcelerovalo spící uličkou.

„Mám jít s vámi?“ zeptala se matka.

„Ne, zůstaňte. Nejspíš za vámi přijde.“

„Ano,“ vydechla úlevou.

„Možná...“ pokoušel se ji připravit, „nebude sama.“

„Ona někoho má? To přece není možný!“ vzlykla.

Položil matce dlaně na ramena. Snažil se jí předat víru a sílu a žádnou z pochyb, které současně pociťoval.

V pavilonku na konci lázeňského parku byla rozložena výstroj expedice. Lana, sekery, háky, řemeny, mapy katastru obce rozdělené na sektory, silné svítilny, píšťalky, megafony a žebříky.

Augusta vypnul mobil a otočil se ke starostovi: „Investoři couvají,“ pronesl zdrceně. „Konsorcium má prý pochybnosti.“

„Říkal jsi, že je to v kapse!“

„Televize! Pustili všechno ven!“

„Smlouva na nový institut nás zavazuje...“

„Tys ji podepsal!“ namířil právník ukazovák na starostu.

„Ta stavební firma patří taky pod ně,“ přihodil syn doktora Palečka, který přijel z hlavního města před několika minutami.

„Je to pravda?“ zaútočil starosta na právníka.

„Nevím. Možná trochu spolupracují.“

„Možná jim trochu půjčili!“

„V nejhorsím,“ chytl se stébka starosta, „mohou smlouvu zrušit. Alespoň dočasně. Nikdo nic neztratí.“

„Mohou,“ řekl právník a zamračil se. „Ale nemusí.“

„Mají vás v hrsti!“ shrnul situaci junior.

„Za všechno může váš otec!“ rozhořčil se starosta. „Blokuje rozvoj lázní! A jestli tu holku ještě navedl...“

„Je plnoletá. A na rozdíl od vás nic nepodepsala!“

„Váš otec by si jistě nepřál, aby měla nějaké těžkosti, až ji přivedou,“ podotkl Augusta zlověstně.

„Až – a jestli!“

„Bezpečný“ telefon na jedné ze zahradních židlí zablikal.

Augusta se vrhl po sluchátku: „Základna! ... Jak to? ... Co! ... Ne!“

Čím déle naslouchal hlášení předsunuté skupiny, tím víc se mračil.

„Zůstaňte s ní, než přijedeme. ... Ne! Naše ambulance je lepe vybavená než okresní nemocnice!“ Zlostně odhodil sluchátko.

„Je raněná?“ zeptal se za všechny otrěsený starosta.

„Šli najisto. Po stopě. – Napadli tu reportérku!“

„Aspoň bude mít o čem psát,“ poznamenal mladý Paleček.

„Zaplat' jí!“ obrátil se starosta zachmuřeně na Augustu.

Na cestě zaskřípal písek a všichni pohlédli tím směrem.

Středem aleje přicházel starý doktor.

„Co ty tady?“ prohodil ke svému jedinému synovi, ale srdce se mu rozbušilo jako při každém setkání.

„Viděl jsem tu reportáž.“

„Odkdy se zajímáš o naše problémy?“

„Zajímám se o tebe. Bráníš prý prosperitě.“

„Říkají tihle lovci lidí?“

Popadl sluchátko bezpečnostního telefonu a vrazil je do ruky starostovi.

„Za prvé – okamžitě odvolej psy!“

„Jde o služebního stopaře. Na doporučení...“, zarazil se Augusta včas.

„Je speciálně cvičený,“ dodal.

„Nejraději má novináře!“ podpořil junior otce.

„Za druhé – vyhlas plnou amnestii.“

Starosta ihned nepochopil, ale právník už otevíral ústa k námitkám.

„Však víte, co myslím,“ řekl netrpělivě Paleček. „Úplný a okamžitý pardon! Nikdo se na ni ani nezamračí!“

„Teď? Probudíme celé město!“

„Ano, tím líp!“

„Investoři couvají! Pokud se rychle neomluví...“

„A jestlipak víte,“ řekl Paleček, „kdo zorganizoval celý ten povyk?“

Kdo najal těm hysterkám autobusy?“

„Jak to vy můžete vědět,“ napadl ho ze zvyku právník.

„Na ten ‚nezájem‘ se dost snaží! – Mluvil jsem s řidiči.“

Mezi přítomnými to zahučelo.

Starý pán se odmlčel a pak mávl zklamaně rukou: „Škoda. Měl jsem pár hektarů na prodej. Za určitých podmínek...“

„To myslíš vážně?“ ozval se překvapeně jeho syn.

„Jeden zdroj vody nejisté kvality s přilehlými pozemky a stavbami; tedy s tím, co z nich zbylo.“

Jako by mu spadl kámen ze srdce, když to vyřkl. Slova už nešla vzít zpět a všechno bylo náhle jasné.

V duchu slyšel svého otce: „My půdu nabýváme, neprodáváme“.

... A co by tomu řekla Růženka? Nic. Nic neměli a žili šťastně.

Poprvé si uvědomil, že ke všemu nejspíš dostane i spoustu peněz, které přijdou vhod nahoře v „Domově“.

„Moment,“ řekl právník a převzal telefon. „Jste svědkové!“

Doktor odchýlil pomalým, ale jednoznačným pohybem jeho ruku s aparátem zpět ke starostovi. „Nejdřív ty!“ řekl důrazně a odpočítal na prstech za prvé a za druhé.

Starosta vzdychl a stiskl kód radnice, kde měl noční službu tajemník.

V zákrutu cesty stoupající oborou k zámku postávaly ve světle parkové lucerny čtyři postavy.

„Děkujeme za pochopení,“ doléhalo k nim s dozvuky okolních amplionů. Z mnohaletého zvyku pustil tajemník ještě pár taktů ryčné hudby.

Po několika vteřinách dechovka ustala. „Konec hlášení“.

Vypinaný mikrofon vydal uši drásající pazvuk a zdáli se ozvalo zavytí.

Služební pes, kterého držel na vodítku muž v maskáčích, zvedl hlavu a podrážděně odpověděl. Skupinka se rozestoupila a odkryla pohled na lavičku, na níž spočívala reportérka.

Zatímco řidič přinášel z hlídkového vozu příkrývku, náčelník přistoupil k ženě: „Ještě jednou se vám omlouváme. Ale příště se před psem nedávejte do běhu.“

Reportérka reagovala jen nevraživým pohledem. Přitáhla si pokrývku, a když zachytila psí pach, odhodila ji na zem a podupala.

Vlčák zaznamenal útok na svoji podložku, vyrazil a přiškrtl se na šňůře. „Nejdřív mě málem sežral a teď ještě jeho blechy!“ zasyčela žena a opět zaujala na lavičce pozici těžce raněné.

„Brixen nemá blechy!“ urazil se psovod.

... Brixen? přemýšlel novinář, kde to jméno slyšel.

Náčelník nasadil sladce falešný tón, který pro praktické účely považoval za zdvořilost: „Odvezeme vás, kam si budete přát.“

„Teď potřebuje klid,“ řekl kolega za ni.

„Tady zůstat nemůžete!“

„V tomhle stavu není schopna převozu,“ prohlásil redaktor.

„Spojte mě se základnou!“ zamířil velitel městské policie k autu.

Než obdržel instrukce, zaslechli od cesty dusot.

Brixen nastražil uši a krátce štěkl. Ze tmy vyběhla žena v maskáčích. „Okamžitě tu bestii odvedte!“ zaječela na hlídku.

„Máme rozkazy od vašeho otce!“ rozeznal velitel Ančku.

Bona, vyšší než on, se ještě vytáhla. „Za osobní bezpečnost tady stále odpovídám já!“ ukázala rázně na psa.

Vlčák zaskučel, stáhl ocas a dřepł na zadní.

„Pokud vím, starosta o vás mluvil jako o vojenské nevěště!“

Ančka otevřela trhnutím dvířka služebního vozu.

Reportérka, která viděla jen výseč scény, hlasitě zavzdychala.

Pes napjal řemen a výhrůžně na ni zavrčel.

Náčelník se obořil na psovoda: „Vy jděte po svých! Paní má přednost!“

Bona prosazovala okamžitý odvoz zvířete a herecký výkon těch dvou pisálků ji nepřesvědčil.

Úkolem strážce však bylo odstranit především lidské vetřelce. Zkontrolovala alespoň vodičko a konec šňůry uvázala psododovi kolem opasku. „Příště vám ho podříznu!“ zasyčela.

„A na vás podám stížnost!“ pohrozila veliteli.

Zatímco redaktor pomáhal své otřesené kolegyni do vozu ponížený stopař škulb šňůrou a pes vyrazil směrem k závoře.

Po chvílce se za ohbím cesty ozvalo hlubší zaštekání.

Ančka nerozeznala rozdíl v tónině, ale pocit ohrožení zesílil. Pokročila k předním dveřím auta. Náčelník byl však rychlejší. Zbylo na ni poslední volné místo vzadu. Bokem se dotýkala cizí ženy a s odporem vdechovala směs jejího laciného parfému, potu a strachu.

Akcelerace silného motoru je vtiskla do sedadel. Hned za zatáčkou přeletěli kupředu při prudkém brzdění. Reflektory ozářily scénu:

Služební zvíře napadlo statného volně pobíhajícího samce a psodod upoutaný na šňůře si do rafajícího klubka netroufal zasáhnout.

Auto ještě dojíždělo smykem a ze zadních dvířek už vyrazila bona. V její ruce se blýskl nůž, levačku si omotávala kazajkou. Vrhla se do středu rvačky a několika razantními údery rukojetí zápas ukončila.

Vlčák i jeho sok vyli a zmítali se v trávě.

Dvojice žurnalistů pozorovala všechno z bezpečí zadního sedadla. Po několika vteřinách přiběhli strážníci, ale než stačili užít pistole, větší zvíře zmizelo v porostu.

Psodod se vrhl ke svému nejlepšímu příteli. Služební pes byl otřesen, ale jinak v pořádku.

Ančka se obořila na strážníky: „Proč jste nestříleli!“

„Byla jste v blízkosti dráhy výstřelu,“ zastírali nerozhodnost.

„No a?“ otírala si dýku o nohavici.

„Viděls?“ sáhla reportérka po klíče. „To bude story!“

„Psst! Dělej, že jsi v šoku!“ zašeptal novinář.

„Kde se tu vzal!“ rozkřikla se Ančka a ukázala ve směru, kterým zmizel dobrman.

„Ten není cvičenej!“ prohlásil psodod opovržlivě.

„Ten váš taky ne! ... Jste zkameněli?!“ obořila se na velitele, který už jen plnil její rozkazy. „Alespoň mi pořádně posviťte!“

Strážný ozářil otočnými světlomety porost po straně cesty.

„Patří těm ženským z autobusu. Já ho s nimi viděl!“ řekl.

„Asi ho tu zapomněly.“

„Ty gendry?“ vyhlédl novinář z vozu.

„Zanedbáváte vaši paní!“ zatlačoval ho náčelník zpátky.

„Usnuli jsme. Co se tu děje?“ přehrával.

Bona ukázala na sedadlo: „Pokračujte. A všechno se vám jen zdálo.“

Ve vlastním zájmu!“ zabouchla za dvojicí dvířka.

„Proč jste to nenahlásil?“ obořila se na strážného.

„Brixen chytil stopu, už jsem nestačil...“,“ svěsil hlavu.

„Tohle vás bude stát místo!“ zasyčela Ančka. Přeskočila příkop a zkoumala zblízka slehlé mlázi v místě zápasu. „Máte zbraň?“ zeptala se náčelníka.

„Ano, ale...“,“ začal neochotně.

Mladá žena natáhla ruku. Zkontrolovala pojistku a zastrčila si pistoli za pás. „Zbavte se jich!“ ukázala na novináře.

„A vás už tu nechci nikdy vidět!“ vykázala z katastru obce psordova.

Se svítilnou v jedné a s nožem v druhé ruce rozrazila porost v místě, kde zmizelo raněné zvíře. V elipse světla zahlédla tu a tam kapku krve. Ohnutá stébla se teprve narovnávala. Sledovala stopu, větrila kořist. Od cesty ještě zaslechla startování vozu a pak už ji pohltil černý les.

Dvojice splývala vláčnými pohyby s okolní přírodou.

„Podívej,“ vydechla Antea, když stanuli uprostřed palouku a opsala obloukem ruky nebeskou hemisféru. „My v noci nesmíme ven,“ dodala smutně. Na jedné straně zapadal do tmy měsíc, na druhé obloha světlala.

„Teď už tě nikdo nebude chtít,“ překonal Mau pohnutí žertem.

„Nikdo?“ podívala se mu do očí. Nevěděla, co se s ní děje, přestože se na sblížení teoreticky připravovala, ale bylo to krásné.

Uchopil ji i za druhou ruku a zvažněl. „Opravdu se chceš vrátit? Proč bys jim měla věřit?“

„Nejdřív se musí věřit,“ řekla prostě.

Mluvili šeptem, jako by nechtěli narušit kouzlo předjitřního ticha.

„Ale co když...?“

Přejela mu rukou po tváři: „Víš, co se o nás říká?“

„Všechno možné!“ začal odpočítávat na prstech.

„Všechno je to pravda!“ Přimkla se k němu, ale nezakrývala, že ji tíží starosti: „Musím za mámou, aby neměla strach. A vysvětlit všechno ostatním. Nejvíc mě mrzí, že jsem zklamala Irmu.“

„Možná by sama na tvém místě...“

„Myslíš? Udělám, co se patří, a budu volná. Chci mít čisté svědomí.“
Dotkla se konečky prstů jeho spánků a sjela mu dlaněmi přes ramena, prsa, pas a boky, jako by si ho chtěla vtisknout do hmatové paměti.

... Neměli bychom se konečně políbit? vybavovala si instruktaž.

Dával jí čas, jako ten, kdo má pro ni celý život. *